

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970 szeptember 28.

bb 1. péter ernő beszámolója

t vt/szö/pv/zs/bh -cz

1970, szeptember 28.

az alábbiakban - rövidítve - a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk péter ernő beszámolóját, amely hétfőn délelőtt az v. nevelésügyi kongresszuson hangzik el.

e m b a r g ó : 11.30 - ig

x x x

- a társadalom, a tudomány és a technika gyorsuló fejlődése növekvő követelményeket támaszt a nevelésüggyel szemben. a kongresszust meghirdető szervek úgy látják, hogy rendkívül hasznos, ha ezeknek az aktuális és közérdekű, egyben nagy horderejű problémáknak a megoldásán olyan demokratikus fórum, mint a nevelésügyi kongresszus fáradozik. a kongresszus ugyanakkor a maga eszközeivel is szeretné bátorítani a pedagógiai közéletben az alkotó vitákat, a széleskörű véleménycserét. azt szeretnénk, ha a kongresszus segítené a pedagógiai közgondolkodás fejlesztését, nevelésügyünk korszerűsítését.

- ebben az esztendőben a magyar nevelésügy is méltón megünnepelte hazánk felszabadulásának negyedszázados évfordulóját. ha feltesszük a kérdést: volt-e oka az oktatásügynek az ünnepelésre, feltétlenül igennel kell válaszolni. hazánkban alig 25 év alatt nagyon sokat megvalósítottunk abból, amiről neveléstörténelmünk legjobbjai csupán álmodoztak. magyarország kulturálisan elmaradott orszgból fejlett kultúrával rendelkező ország lett; sőt a nemzetközi élvonalba került, és a művelődésügy területén számos fejlett tőkés országnál is előbbre tart. az 1961-ben kezdődött iskolareform céljai nemcsak kilenc esztendővel előtt voltak helytállóak, hanem - véleményünk szerint - még hosszú évekig alapelvei maradnak a szocialista oktatásügynek, még hosszú évekig, évtizedekre van szükség ahhoz, hogy ezeket a célokat elérhessük. éppen ezért nincs szándékunkban új iskolareform-törvényt javasolni. az a célunk és feladatunk, hogy minden erőnkkal és tehetségünkkel segítséget nyújtsunk ahhoz, hogy az iskolát közelebb hozzuk az élethez; korszerű műveltséget biztosítsunk a növekvő remzedéknek; magasabb színvonalra emeljük a szocialista nevelést.

/folyt. köv./

bb 1. /péter ernő.... 1. folyt./ bh

- ha nem is mindenben, de alapvetően a reform megvalósításának útján járunk. mint az élet bármely területén, a pedagógiában is nagyon veszélyes lenne, ha dogmává merevitenénk korábban helytálló véleményeket, nézeteket. nekünk nemcsak jogunk, hanem kötelességünk is, hogy az iskolareform megvalósításának legjobb útjait, módjait keressük meg és ha úgy látjuk, hogy valami akadályozza céljaink megvalósítását, bátran nézzünk szembe vele; merjük a tegnapi igenlést ma nemmé változtatni, mert csakis így lehetséges a nemes célok elérése.

- a tudományos-technikai forradalom idején az iskolának is bátrabban kell elszakadnia hagyományaitól. természetesen nem azoktól a hagyományoktól, amelyek nemzeti sajátosságainkból fakadnak, nem azoktól, amelyek előbbre viszik ma is iskolánk, nevelésünk ügyét, és különösen nem azoktól, amelyek szocialista társadalmunk jobb építését szolgálják, hanem azoktól, amelyek nyüggé váltak és akadályozzák munkánkat. a mi társadalmunk, - mint minden szocialista társadalom - dinamikus és mindinkább dinamikusává válik. ez adja nekünk az új feladatot, hogy a jövő iskolája is dinamikusabb legyen. a tudományos és technikai fejlődés ugyanis az ismeretanyag gyors növekedését eredményezi, és ez az oktató-nevelő tevékenység racionálisabb és magasabb színvonalu integrációját teszi szükségessé. egyre sürgetőbb követelmény az iskolai munka optimális, korszerű feltételeinek megteremtése, az iskolavezetés magas szintre emelése.

- az iskola társadalmi funkciójának értelmezését ma az egész világon vitatják. ennek igen sok, szerteágazó oka van, de talán az egyik legfőbb ok a gyorsuló fejlődésben keresendő. a régi iskolában a tanítás volt a legalapvetőbb mozzanat, ma pedig - s ez már világosan kirajzolódik - az önnevelés, az önfejlesztés képességének kialakításán van a hangsúly. olyan embereket kell kibocsátanunk az iskolákból, intézményekből, akik képesek lesznek arra, hogy lépést tartsanak a gyors és mindinkább gyorsuló tudományos és termelési változásokkal.

- a nevelő- és oktatómunka néhány évtized alatt bekövetkező átalakításának előkészítésére a pedagógusképzésben már most nagy figyelemmel kell lenni.

- mindenki számára világos, hogy a kulturának, a műveltségnek, a továbbtanulásnak az általános iskola a bázisa, amely egyben meghatározza a tanulók pályaválasztását is. engedjék meg, hogy ezzel kapcsolatban felhívjam figyelmüket a munkás-paraszt szülők gyermekeire, településstruktúráinkból és más társadalmi okokból következően ők látogatják a legnagyobb számban a gyengébben ellátott falusi és külterületi iskolákat. az otthoni környezet mellett - amely nem minden esetben ösztönzi továbbtanulásra a munkás-paraszt gyerekeket - ez a magyarázata annak, hogy közülük jóval kevesebben jelentkeznek középiskolai továbbtanulásra - elsősorban gimnáziumba, - mint az értelmiségi és egyéb foglalkozású szülők gyermekei közül. ez egyben odavezet, hogy számuk és arányuk évről évre csökken a felsőoktatási intézményekben is.

/folyt. köv./

- 2 -

NA

bb 1. péter ernő... 2. folyt./ bh

- sok gondot okoz jelenleg a középiskoláknak a kollégiumi ellátás elégtelensége. a középiskolába járó tanulóknak csupán 17 százaléka részesülhet kollégiumi elhelyezésben. kollégiumok építésével is tovább kell segíteni a szakközépiskolai hálózat országos és regionális kiépítését, a középiskolával gyengébben ellátott körzetekben az általános iskolát végzettek megfelelő arányu továbbtanulását és nem utolsósorban a munkás-paraszt szülők tehetséges gyermekeit. hasonló gondokkal küzdenek a szakmunkásképző intézmények is. jelenleg az összes ipari tanulóknak alig 13 százalékat lehet otthonban elhelyezni.

- olyan fiatalokat akarunk nevelni, akik képesek a tudományos-technikai forradalmat végigvinni hazánkban, akik képesek a termelékenység és a gazdaságosságot az eddigiekhez képest is jelentősen emelni. olyan ifjakat kell nevelni, akik alkalmasak a szocialista demokrácia kibontakoztatására, akik a szocialista erkölcs birtokában vannak és a szocialista etikát mindinkább erősítik, szilárdítják társadalmunkban.

- az új társadalmi igények nemcsak megnövelik az iskolai nevelés, oktatás fontosságát, hanem ki is emelnek bizonyos új vonásokat. ilyen például a nevelésközpontúság, a tanulók egész személyiségének fejlesztése, az alapozó képzés erősítése, a gondolkodóképesség fejlesztése - mint egyetlen megoldási lehetőség a szakadatlanul gyarapodó ismerettömegben való eligazodásra, az ujhöz való alkalmazkodásra és a lexikalizmus elkerülésére.

- iskoláinknak arra kell törekedniük, hogy a tanulóknak felkeltsék az érdeklődést az új megismerésre, felkeltsék a szenvedélyt a problémák megoldására, és módszert is adjanak hozzá: hogyan lehetséges az új ismereteket elsajátítani. az önképzés igénye és a jó módszerek ismerete szükséges ahhoz, hogy a mi felnövekvő nemzedékünk is érezze: az élethossziglan tartó tanulás nem holmi keserű kényszer számára.

- a tananyag többé nem jelentheti csupán az ismeretek valamilyen tárházát, hanem a hozzájuk kapcsolódó készségek és tevékenységek rendszerét is magában foglalja. ilyen felfogásban sokkal jobban ki tudjuk elégíteni az iskola és az élet kapcsolatának követelményét. azt is hangsúlyoznunk kell, hogy a korszerű műveltség nemcsak a korszerű ismeretekkel való felvértezettséget jelenti, hanem egyben a cselekvést is, a tudományos világnézetet, a szocialista erkölcsöt is. ifjúságunk arculatát, helyzetét, a nevelésben előttünk álló feladatokat világosan elemezte és megjelölte a párt központi bizottságának 1970 februári ülése.

/folyt. köv./

- 3 -

NA

bb 1. /péter ernő... 3. folyt./ bh

péter ernő a továbbiakban így folytatta:

- egyre több felismerés szól amellett, hogy a nevelő-hatású iskola a tanár-diák viszony és a diákönkormányzat korszerű felfogásával, módszereivel és megvalósításával közelíthető meg a legjobban. éppen ezért az iskolai önkormányzat helyes és teljes kialakítása nevelésügyünk fontos kérdése. az iskola légkörének megjavítása a szocialista tanár-diák viszony kialakításának függvénye. e viszony fő jellemzője a bizalom. csakis a kölcsönös bizalom légkörében válik lehetővé, hogy a tanulók, vagy hallgatók kibontakoztathassák legjobb képességeiket. alapvető fontosságúnak tartjuk iskoláinkban a tanulói aktivitás kifejtését mind a tanítási órákon, mind azokon kívül. erre irányuló törekvéseinket támogatják az oktatás új szervezeti formái, az új eszközök és módszerek is.

- ezért javasoljuk: gyarapítsuk tovább a technikai és műszaki szakkörök számát. javasoljuk, hogy kísérletképpen próbáljuk ki a fakultatív tantárgyak oktatását. ezzel, úgy hiszem, a pályaválasztás súlyos gondjait is enyhíthetjük.

- lépten-nyomon felmerül a kérdés: ki a felelős ma a nevelésért. bármily megtisztelő is a társadalom jelentős részének az az igénye, hogy az iskola és egyedül csak az iskola vállalja a felnövekvő nemzedék nevelését, ez nem egészen járható út. az bizonyos, hogy a műveltség minél teljesebb megalapozásával járó egyre nagyobb terhek zöme továbbra is az iskolákra hárul. a nevelés azonban összetársadalmi ügy és éppen ezért nemcsak a pedagógusok fő felelőssége, hanem összetársadalmi felelősség is. különösen fokozódik korunkban a szülők felelőssége a nevelésben. a nevelésügy fejlesztése csak a nevelésügy egész státuszának előrelépése, társadalmi tekintélyének további erősítése útján valósítható meg.

a pedagógusok munkáját elemezve péter ernő rámutatott: - a magyar pedagógusok zöme időt és fáradságot nem kímélve becsületesen helytáll, magáénak érzi a szocialista nevelés ügyét, munkáját szívvvel-lélekkel, elhivatottsággal végzi. ugyanakkor korántsem mondhatjuk el - mindannak ellenére, amit tettünk és teszünk ma is, - hogy az anyagi és erkölcsi megbecsülés tekintetében elfoglalták volna méltó helyüket társadalmunkban. úgy véljük, mindenki egyetért azzal, hogy fokozzuk tovább - és minél hamarabb, annál jobb - anyagi és erkölcsi megbecsülésüket. nemcsak azért, hogy méginkább érezzék munkájuk fontosságát, hanem azért is, mert csakis az eddiginél jobb anyagi helyzet nyújthat biztosítékot arra, hogy minden idejüket és energiájukat kizárólag az iskola, a nevelés ügyének szenteljék. a társadalomtól nemcsak a pedagógusok várnak a jelenleginél többet, hanem maga a nevelésügy is. éppen szocialista társadalmunk ügye kívánná meg, hogy felülvizsgálva a lehetőségeket, a nemzeti jövedelemből valamivel nagyobb rész jusson az oktatás, a nevelés céljaira.
/folyt. köv./

NA

bb 1. /péter ernő... 4. folyt./ bh

- meg vagyok róla győződve, hogy a kongresszus nevében kijelenthetem: a magyar pedagógusok mindent megtesznek annak érdekében, hogy elvégezzék a rájuk háruló feladatot a szocialista közgondolkodás, a szocialista embertípus kialakításában. nemcsak értjük, de érezzük is, hogy az egyén csak a társadalommal együtt boldogulhat. nemcsak értjük, de vállaljuk is mindazt a feladatot, amely a közügyek intézéséből, a közös felelősségből ránk hárul - fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét péter ernő./mti/

--

bb 2. raguzai ezüst pénz, mint történelmi bizonyíték

vid fm bh -cz

1970. szeptember 28.

megírják a bajai járásbeli nagybaracskai község bronzkorig visszanyúló történetét. okleveles anyag csak a 14. századtól kezdve maradt fenn. a település környéke - szerencsére - gazdag régészeti lelőhelyekben, s a bajai múzeum sorra feltárja ezeket. a helyi tanács kérésére a közelmúltban egyszerre három helyen is végeztek eredményes ásatásokat. tizenegyedik századbeli temetőt, árpádkori falut, majd 14. századbeli sírokat tártak fel az utóbbiak egyikéből különösen értékes lelet, egy ezüst pénzérme került felszínre; első tárgyi bizonyítékként a vidék 14. századbeli olasz-magyar kapcsolatainak. a pénzecske ugyanis ragusa olasz városállam polgárainak fizetőeszköze volt abban az időben./mti/

--

bb 3. elkészült a nyár közlekedési mérlege - nőtt az autós-idegenforgalom

i zsu/gg zs bh -cz

1970. szeptember 28.

benczur zsuzsa, az mti munkatársa jelenti:

összegezték a bm közlekedési csoportfőnökségén az idei nyár közlekedési tapasztalatait. mint az illetékesek elmondották, az elmúlt évhez képest lényegesen növekedett a forgalom, s nemcsak a vikendek voltak erősek, hanem a hétköznapok is.

/folyt. köv./

- 5 -

NA

bb 3. /elkészült a ... folyt./ bh

tovább emelkedett az idén autós idegenforgalmunk: az év első nyolc hónapjában csaknem 570 000 külföldi jármű érkezett hazánkba - 6,9 százalékkal több mint tavaly, a vendégjárás nagyrészt a nyári hónapokban, június-július-augusztusban bonyolódott le. a külföldiek által okozott balesetek száma viszonylag alacsony: az említett három hónapban a határainkon túlról érkezett vezetők összesen 390 balesetnek okozói, illetve szenvedő alanyai voltak. igaz viszont, hogy vendégeink csupán egy-két napig, vagy hétig vettek részt a hazai közlekedésben./

ismét sok volt a nyári hónapokban a „fekete hétfője”, június, július, augusztus vikendjein, hétköznapjain összesen 8,420 személysérüléssel baleset történt, s 455-en vesztették életüket karambol, vagy gázolás miatt. a tragikus csúcst a július 25-26-i hétfőjén jegyezték fel: ekkor 221 baleset történt két nap alatt, s közülük 14 halálos kimenetelű volt.

érdekes, hogy a balesetek csak kis része - 12-13 százaléka történt a nagyforgalmú kiránduló utakon. ez arra utal, hogy a kevésbé népes területeken, ahol a forgalomirányítás és ellenőrzés kisebb volt, sok vezető bravuroskodott, figyelmetlenül a megengedettnél gyorsabban hajtott.

sok gondot, munkát jelentett a közlekedésrendszernek a balaton környéki utvonalak forgalmának biztosítása, irányítása. a magyar tenger körül az idén egész nyáron csúcsforgalom volt. előfordult, hogy egyetlen nap alatt 20-25 ezer jármű hajtott át a balaton felé vezető utakon. a szezon kezdetén még a tavalyival azonos utviszonyok mellett bonyolították le a forgalmat. július 1-től azonban fokozatosan megnyílt a korszerű, kétsávos autópálya - ami nagyban segítette a közlekedési problémák enyhítését. jellemző, hogy míg az autópálya megnyitása előtt átlagosan csak 35-40 kilométeres sebességgel mehettek a járművek a balaton felé, addig júliustól már elérhették az óránkénti 70-80 kilométeres átlagsebességet.

a csúcsforgalmi helyeken a közlekedésrendszert hét csomópontot alakított ki, ahol a rádiófigyelő és a helikopteres légi szolgálat jelentései segítségével tájékozódhattak a várható forgalomról és gyorsan közbeléphettek, ahol torlódások, dugók voltak.

p/folyt. köv./

- 6 -

bb 3. / elkészült a2. folyt./ bh

a balaton-környék kritikus pontja a siófoki sió hid volt, ahol naponta átlag 17 600 jármű haladt át a viszonylag szűk helyen. itt kezdetben időnként 4-5 kilométeres dugók is keletkeztek. hogy ezt elhárítsák, felhasználták a legkorszerűbb forgalomirányítási módszereket is: terelőkupokkal háromsávos közlekedést alakítottak ki, s így az autók, teherautók, stb. egymás mellett két sorban mehettek budapest felé. a módszer bevált s eredménye a szakemberek körében is nagy elismerést váltott ki.

az autópályákon gyakran okoztak balesetet a „stopposok”, mint az illetékesek elmondták, törvény nem tiltja az autóstoppot, de autópályán tilos gyalogosoknak tartózkodni. az előírást sokan megszegték, s nemegyszer erélyesen kellett fellépniük a rendőrinek a forgalmat zavaró hivatlan vendégek ellen. három hónap alatt csupán pest megyében 3007 esetben indítottak eljárást, intézkedtek a rendőrök stopposok ügyében./mti/

-.-

bb 4. földgázkályhák a borsodi építőipari vállalat téli munkahelyein

vid kz bh -cz

1970. szeptember 28.

a borsod megyei építőipari vállalat műszaki vezetői úgy szervezték meg a téli munkákat, hogy lehetőleg egyetlen dolgozójukat se kelljen fagyszabadságra küldeniük. ehhez nagyban hozzájárul, hogy az új lakások többségét már házigyári panelokból építik és az előregyártott elemek összeszerelését a hideg napokon is fennakadás nélkül végezhetik. így a téli hónapokban miskolcon több mint nyolcszáz panellakás elkészítésén dolgozhatnak, majd a kőművesekből lett szerelőiparosok, ezeken kívül is a megye más területein további háromszázhusz lakást és sok más létesítményt - köztük a tapolcai junó szállót, a miskolci győrkapui bölcsődét, az ózdi tisztasági fürdőt és a leninvárosi óvodát - jelölték ki téliesítésre. a munkahelyeket korszerű fűtőberendezésekkel, a vállalat műszaki dolgozói által szerkesztett földgázkályhakkal és hordozható propán-bután gázmelegítővel szerelik fel. a diósgyőri új városrészben épülő új lakásokban pedig előre felszerelik a radiátorokat, s azokat két mozdony gőzével „táplálják”,./mti/

-.-

- 7 -

bb 5. több mint 41 000 óvodás a fővárosban

i hi/tr zs bh la

1970. szeptember 28.

a fővárosban befejeződtek az óvodai felvételek, s a társadalmi bizottságok képviselőiből és a gyermekintézmények pedagógusaiból álló bizottságok elbírálták a fellebbezéseket. az új tanévben 41.188 - a tavalyinél mintegy háromezerral több - apróság nevelkedik gyermekközösségekben; kétharmad-egy harmad arányban tanácsi óvodában, illetve üzemek, vállalatok által fenntartott intézményben. a tapasztalatok szerint a budapesti óvodák zsufolttsága a korábbihoz képest nem csökkent. ugyanakkor az elutasítottak száma a tavalyi 4 484-ről 6 630-ra növekedett. ezt részben az óvodáskorúak számának növekedése magyarázza, számos körzetben azonban - különösen az új lakótelepeken - az óvodaépítkezések körüli huza-vona, a határidő-eltolódás okoz gondot a dolgozó kismamáknak. a külső kacsón pongrác uton és a füredi téren épülő intézmény például nem nyílik meg a tervezett időpontig, s ugyancsak elmaradt a iv. kerületi pozsonyi uton épülő óvoda átadása. az elhelyezési gondokat csak részben enyhíti, hogy szeptember 1-re csaknem 900 -zal bővült a budapesti óvodák befogadóképessége. a gyermekintézmények kihasználtsága az egyes kerületekben változó. a legrosszabb a helyzet a xvii. kerületben, ahol 100 óvodás helyett 135 gyerek foglalja el, axi. kerületben és Zuglóban 127 százalékos az intézmények kihasználása, s csaknem hasonlóan zsufoltak a pestiőrinci óvodák is. egyébként a budapesti óvodákban mintegy 3 700 olyan gyermek van, akik édesanyja három éven át - a gyermekgondozási segély lejártáig - otthon nevelt.

a felvételi bizottságok szeptember első napjaiban mintegy 2 800 olyan gyermeket vettek előjegyzésbe, akik tanév közben - november 1. után - töltik be harmadik évüket és édesanyjuk jelenteg gyermekgondozási segélyt kap. a kerületi tanácsok oktatási osztályai a lehetőséghez képest gondoskodnak az előjegyzett gyermekek évközi felvételéről, ajánlatos azonban néhány héttel a gyermek harmadik életévének elérése előtt érdeklődni az óvoda vezetőjénél az elhelyezési lehetőségekről.

a tanácsi és az üzem óvodák körülményeinek összehasonlításából kiderül, hogy a munkahelyi gyermekintézmények koránt sincsenek úgy kihasználva, mint a tanácsiak. az üzemek, vállalatok egyrésze húzódozik attól, hogy a gyermekek közösségi nevelésért nagyobb áldozatokat vállaljon. ugyanakkor példamutatón támogatják a gyermekgondozás ügyét a nagy munkáskerületek - józsefváros, kőbánya, zugló, kispeszt, csepel - üzemei óvodáikban minden helynek van gazdája: elismerésre méltóan pártfogolják az apróságok ügyét a xvi. kerületi üzemek is./mti/

--

- 8 -

bb 6. öntöttvaságy - fazola idejéből

vid fm bh -cz

1970. szeptember 28.

a miskolci herman ottó múzeumot hetven éve alapító gálffy ignác leszármazottainak ajándékaiként ipartörténeti érdekességu öntöttvaságy került a miskolci múzeum birtokába.

a vaságy első- és hátsó lapját, valamint az összekötő részeket virágüzemekkel és figurákkal díszített öntöttvasból készítették. az anyag és az alkalmazott díszítési forma vizsgálata alapján megállapították, hogy a kereteket az 1800-as évek végén a fazola henrik által alapított ómassai öskohóban gyártott vasból öntötték.

a fazola idejében működő öskohó termékei közül eddig csak különböző háztartási vasedények, öntött síremlékek, valamint széntüzelésű kályhákhoz gyártott tüzszerzők voltak ismertek. az öntöttvaságy nemcsak azért értékes ipartörténeti emlék, mert északmagyarországon ez az első, amely előkerült, hanem azért is, mert a borsodi vasművesség első időszakából származik./mti/

--

bb 7. októberben: múzeumi hónap - gazdag program várja a múzeumbarátokat

ö vid-fm/mné bh la

1970. szeptember 28.

októberben - a múzeumi hónapban - gazdag programmal várják látogatóikat az ország múzeumai:

dobi istván emlékmúzeum szőnyben

komárom megyében kiemelkedő esemény lesz a dobi istván emlékmúzeum megnyitása az elnöki tanács egykori elnökének szőnyi születésnapján. kiállítják a dobi istván életutját szemléltető dokumentumokat, írásműveit, beszédeinek gyűjteményét. felsorakoztatják a különböző kinevezési okmányok, fényképek mellett hazai és nemzetközi kitüntetéseit is, köztük a lenin-béke díjat számos levél tanuskodik arról, hogy a nagy politikus és államférfi a közügyek intézése mellett milyen gondot fordított a dolgozók mindennapi ügyes-bajos dolgainak intézésére is.

/folyt. köv./

- 9 -

AA

bb¹ 7. /októberben: ... 1. folyt./ bh

a ii. országos kerámia-biennálé
pécsett

a muzeumi hónap alkalmából pécsett október 4-én nyitják meg a ii. országos kerámia-biennálét, amelyen a legnevesebb magyar kerámikusok mutatják be új alkotásaikat. megyeszerte érdekes kiállítások sorozatát rendezik a jannus pannonius muzeum. a pécsi biennáléhoz kapcsolódva mohácson a baranyai fazekasok művészetét, pécsváradon pedig a iv. országos gerencsér sebestyén-fazekaspályázat válogatott anyagát mutatják be. komlón alumínium-történeti kiállítást rendeznek. a két szomszédos dél-dunántúli megye - baranya és somogy - tárlatot „cserél„: pécsett bemutatják a kaposvári muzeumban őrzött legszebb képeket, kaposvárton pedig a baranyai temetők művészetéről rendeznek fotókiállítást. a jannus pannonius muzeum „mentsük meg a pusztuló régészeti emlékeinket„ címmel pályázatot hirdetett a honismereti körök és a régészet iránt érdeklődők számára. a pályázat célja, hogy minél több - eddig ismeretlen régészeti lelőhelyet kutassanak fel a megyében. a kezdeményezés sikere minden várakozást felülmúlt; rövid idő alatt 40 bejelentés érkezett a muzeumhoz. a legeredményesebb pályázóknak október 31-én ünnepélyesen adják át a díjakat.

állandó képzőművészeti galéria
szegeden

a muzeumi hónap csongrád megyei nyitányaként szegeden, a horváth mihály utcai képtárban október 3-án megnyílik dorogi imre festőművész tárlata. ugyanitt 11-én a múlt századbéli festett parasztbodyorokból nyitnak kiállítást. 18-án kerül sor a szegedi képzőművészeti galéria felavatására, amely a móra ferenc muzeumban kapott helyet. külön teremben állítják ki a régi európai - főleg flamand és olasz - festők alkotásait, egy másik teremben pedig csók, ferenczy, munkácsy, szinyei és más magyar festők képeit helyezik el. a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumban október 11-én nyílik a hagyományos - és immár a tizenhetedik - vásárhelyi őszi tárlat, 18-án pedig felavatják kiss lajos néprajztudós emlékszobáját. a makói rendezvények közül nagy érdeklődésre tarthat számot az idén - gy új makói lakóház alapozásánál - talált ezüstkincsek bemutatása. a z 1739 darab mária terézia-, ii. lipót- és i. ferenc-korabeli ezüst dukátok, talérok s egyéb érmék súlya csaknem 15 kiló.

/folyt. köv./

- 10 -

MA

bb 7./októberben: ... 2. folyt./ bh

„101 plakát„ a veszprémi bakonyi muzeumban

veszprém megyében október 4-én katona lászló grafikus-művész „101 plakát„ című kiállításával nyitják meg a muzeumi hónapot. a bakonyi muzeumban rendezendő tárlaton a művész válogatott alkotásait mutatják be. a tihanyi muzeumban október 30-ig tartják nyitva udvardy erzsébet egry-dijas badacsonyi festőművész kiállítását. ugyanitt október 17-től eötvös loránd munkásságának dokumentumait tárják a látogatók elé.

ilosvay varga istván festőművész
kiállítása, szabadtéri kőtár
szentendrén

pest megye kettős jubileumot is ünnepel a muzeumi hónap keretében: megemlékeznek a váci vak bottyán muzeum megalapításának 75. és a nagytarcsai falumzeum megnyitásának 10. évfordulójáról is. az ünnepi hónap gazdag eseménysorozatát nagytarcsán nyitják meg, ahol vass lajos zeneszerző „a népdal helye mai életünkben„ címmel tart előadást. a váciak a városkörnyéki kavicsbányában feltárt avar-kelta kori temető maradványait mutatják be a muzeumi hónap idején. jelentős képzőművészeti esemény lesz a 75. születésnapját ünneplő ilosvay varga istván festőművésznek a szentendrei muzeumban megnyíló kiállítása, valamint a muzeum szabadtéri kőtárának megnyitása.

a táci gorsium emlékeinek bemutatása - csohány kálmán festőművész tárlata székesfehérváron

gazdag programot állított össze a fejér megyei muzeumok igazgatósága is. az eseménysorozatot október 3-án a táci gorsiumban dr. fitz jeno, a fejér megyei muzeumok igazgatója nyitja meg, aki egyúttal bemutatja a vendégeknek a hajdani római-kori városka feltárása során legújabbán előkerült leleteket is. 18-án a székesfehérvári istván király muzeumban megnyílik csohány kálmán festőművész tárlata. a dunaujvárosi új muzeumban az intercisai leleteket mutatják be a közönségnek.

/folyt. köv./

- 11 -

MA

bb 7./ októberben: 3. folyt./ bh

több mint ötven kulturális esemény
borsodban - állandó helytörténeti
kiállítás hat iskolában

borsodban is sok ötlet jellemzi a muzeumi hónap program-
ját. a miskolci herman ottó muzeum - a borsodi iskolákban folyó
történelemoktatás segítése céljából - a putnoki, a szikszói,
a mezőcsáti és az edelényi gimnáziumban, valamint a kazincbarci-
kai és az aszalói általános iskolában - állandó helytörténeti
kiállításokat nyit. amegyében az ünnepi hónapban több mint ötven
kulturális eseményre kerül sor. szerencsén a 25 éve megjelent
magyar képestlevelelőlapokból, miskolcon a borsodi gyermekjáték-
szerekből, tokajban pedig hegyalja élővilágáról rendeznek ki-
állításokat. telkibányán a xviii. századból fennmaradt hajdani
porclángyár egykori műhelyrészeiben állandó kiállítást nyitnak
a környéken összegyűjtött ipartörténeti emlékekből, a tokaji
helytörténeti muzeumban pedig elhelyezik az aszabor feltaláló-
ja, szépsi laczkó márton emléklakettjét./mti/

..-

bb 8. kedden utazik az ndk-ba a nemzeti színház - műsoron:
az ember tragédiája

i szd/tr zs bh -cz

1970. szeptember 28.

prága, varsó, leningrád és moszkva után szeptember végén,
október elején berlinben és lipcsében is előadja a nemzeti szin-
ház társulata az ember tragédiáját. a színház 112 tagu együtte-
se kedden különrepülőgéppel indul ferihegyről, s szeptember
30- és október 1. között lipcsében, majd október 3-án és
4-én berlinben mutatja be madách világhírű drámai költeményét.
a turnéval kapcsolatban both béla, a nemzeti színház igazgatója
elmondta az mti munkatársának:

- a hazai és a külföldi sikerek nyomán úgy hisszük, hogy
ez az a darab, amivel a nemzeti színház elsősorban reprezentál-
hatja a magyar irodalmat és saját törekvéseit. színházunk
már több éve szoros kapcsolatot tart a berlini deutsches
theaterrel. több ízben került sor a két színház rendezőinek,
dramaturgjainak kölcsönös látogatására és végre most megvaló-
sulhat a társulatok kölcsönös vendégjátéka is. bizunk benne,
hogy a német közönség érdeklődéssel fogadja majd a major tamás
által rendezett - és immár ebben a felfogásban 235 előadást
megért produkciót. színházunkban egyébként az ősbemutatótól
számítva már az
1300 -as szériánál tart a remekmű. ádám ezuttal is sinkovits
imre lesz, éva pedig váradi hédi. lucifert major tamás alakít-
ja, az ur hangja: kálmán györgy.

/folyt. köv./

12 -

NT

bb 8./ kedden utazik... folyt./ bh

a nyelvi nehézségek áthidalására tolmács-berendezést visz
magával az ndk-ba a nemzeti színház. a berlini deutsches
theater október második felében viszonzozza a vendégjátékot, a
tervk szerint három budapesti előadást tartanak, melyen két
mű szerepel: lessing: bölcs náthánja és jevgenyij svarc:
a sárkány című darabja./mti/

..-

bb 9. gazdag program a rádióban és a tévében a budapesti
művészeti hetek idején

i zsu/gg zs bh -cz

1970. szeptember 28.

gazdag, változatos programot sugároz a rádió és a televízió
a budapesti művészeti hetek idején. számos rádiódramát, közel-
multban elkészült tévé-játékot mutatnak be és programba iktatnak
több rangos zenei műsort is.

a művészeti htek időszakában láthatjuk a tévében bartók
három színpadi művének filmváltozatát. ekkor kerül sor a „csak
tisza forrásból,, és a „bartók ősbemutató nyomában,, című rep-
rezentatív bartók összeállítások bemutatására is. a művészeti
hetek idejére öt új tévé játék premierjét „időzítik,,. érdekessé-
ség, hogy valamennyi magyar irodalmi alkotásból készül. fejes
endre : „ élő klára,, német nyelvű: „ eklézsia megkövetés,,;
örkény istván: „ diagnózis,,; babits mihály: „ hatholdas rózsá-
kert,,; lengyel józsef: „ ígész,, című műveit élővonalbeli ren-
dezők: ranódy lászló, szinetár miklós, sztergályos károly,
norváth. ádám, hajdufy miklós alkalmazták a film nyelvére.

a televízió egyébként a kossuth-klubban megrendezi a
„magyar televíziós játékok hetét,, is: vitaesteken mutatnak be a
közönség elé még nem került filmeket, köztük a vészi endre „tá--
volsági történet,, simon emil: „ lavina,,; illés endre: „három
találkozás,, és sánta ferenc: „ halálnak halála,, című al-
kotásaiból készült adaptációt.

/folyt köv./

- 13 -

NT

bb 9. /gazdag program... folyt./ bh

a rádió a zenei hetek valamennyi jelentősebb hangversenyét közvetíti - az adások egy részét külföldi állomások is átveszik. „egyesben, közvetítik a többi között szeptember 29-én Lorin Maazel koncertjét is, amelynek programjában szerepel Schönberg „kísérő zene egy filmjelenethez, című művének magyarországi ősbemutatója. az urh hullámhosszán, sztereo felvételen sugározzák a többi között a magyar kamarazene két estjét a zeneakadémia kisterméből, a budapesti kamaragyűttes előadását és a Bartók vonós-négyes koncertjét.

a műsortervben hét rádiódrama premierje szerepel, Garai Gábor új verses alkotását „Orfeusz átváltozása, címmel közvetítik. Ilyés Gyula „Ebéd a kastélyban, című kisregényét Molnár Mihály rendezte és alkalmazta rádióra. érdekes vállalkozás Euripidesz „Elektrájának, Babits Mihály „második ének, című mesedramájának rádióváltozata és Claude Ollier „Merénylét egyenes adásban, című hangjátéka. két részben mutatják be Nyekraszov „ki él boldogan oroszországban, című művét./mti/

--

bb 10. kukorica-góré vasból

vid kz mné bh cz

1970. szeptember 28.

tartós, a rozsdásodásnak jól ellenálló kukoricagórék készítését kezdték meg a dunai vasműben. a horganyzott csőből és expandált lemezből készülő górék első példányát a vasmű területén már fel is állították. gy vagon kukorica fér el benne, de tervezői gondoltak arra is, hogy minden nehézség nélkül tovább lehessen bővíteni. a vasmű az idén 500-600 vasszerkezetű kukoricagóré ad piacra./mti/

--

- 14 -

bb. 11. iparcikk kereskedelem: csütörtöktől hosszabbított nyitvatartás - élelmiszerkereskedelem: vasárnaponként kétszer annyi bolt tart nyitva

i kf/kf/sl/il cz

1970. szeptember 28.

október 1-én életbe lép az üzletek nyitvatartásának módosításáról szóló kormányrendelet, s vasárnap már az eddiginél több élelmiszerüzlet tart „ügyeletet,„. hogyan módosul a fővárosban az iparcikk boltok üzemideje? a kérdésre a z érdekelte vállalatok vezetői válaszoltak az mti munkatársának?

a kerületi tanácsok igénye alapján, velük megbeszélve és a fővárosi tanács jóváhagyásával jelölték ki a vállalatok a hétköznapokon tovább, illetve a vasárnap nyitvatartó üzleteket a belkereskedelmi minisztérium irányelvei alapján. arra törekedtek, hogy a főutvonalakon, a külső kerületek vásárló központjaiba egymáshoz közel találják meg a vevők a különféle üzleteket. a határozatnak megfelelően az iparcikk kereskedelem a hét második felére meghosszabbította a nyitvatartási időt, szombaton is több bolt tart tovább szolgálatot, az élelmiszerkereskedelem pedig kétszer annyi üzletet tart nyitva vasárnap, mint eddig.

a centrum áruházak október 1-től már tovább, általában este 7 óráig tartanak nyitva. a lotto és a verseny áruház változatlanul egész héten reggel 9-től este 9-ig áll a közönség rendelkezésére. az otthon áruház egész héten 9-20 óra között, a Corvin és az uttóráház pedig pénteken 20 óráig tart nyitva. szombaton az áruházak - a verseny és a lotto kivételével - délután 5 órakor zárnak.

a szivárvány áruház vállalat 11 áruháza és 5 méteráru szaküzlete csütörtökön és pénteken 18 óra helyett 19 órakor zár. szombaton valamennyi szivárvány áruház és két méteráru szaküzlet tart két órával tovább, 17 óráig nyitva.

a ruházati bolt vállalat kétszeresére növelte a szombaton 15 óráig nyitvatartó üzleteinek a számát. a 24 boltban - ahol főleg nők dolgoznak - szombatonként felváltva maradnak bent tovább 15 óra helyett 17 óráig s részükre 80 forint pótlékot fizet a vállalat.

jelenleg hétköznapokon 5-6 órakor zárnak a röltex üzletek. ezen kívül csütörtökön és pénteken 28 üzlet este 7 óráig, szombatonként pedig 10 főútvonalon délután 5 óráig tart nyitva. /folyt.köv./

- 15 -

8.15/il

To 1110

bb 11. /iparcikk kereskedelem ... 1. folyt./bzs

a keravill vállalat hétközben ugyanugy mint eddig, - 18, illetve 19 órakor zárja boltjait. szombaton viszont a mostani 7 helyett 20 üzlet tart nyitva délután 3 óra helyett 5 óráig.

az óra és ékszerkereskedelmi vállalatnál különösebb változtatást nem igényelt a rendelet végrehajtása, hiszen az üzletek eddig is általában 19 óráig tartottak nyitva hétköznaponként. ezen túl három bolt - a rákóczi uti, a Kossuth Lajos utcai és a nyugati pályaudvarnál levő óra-ékszerüzlet - szombatonként 15 óra helyett 17 órakor zár.

a vas és edénybolt vállalat nagy üzletei ugyancsak 19 óráig állnak a vásárlók rendelkezésére. október 3-tól szombatonként 10 helyett 22 bolt tart nyitva két órával tovább.

a háztartási és illatszerbolt vállalat üzletei közül eddig 82 volt nyitva hétközben, főleg csütörtökön és pénteken legalább este 7 óráig. ezen túl 110 üzlet nyitvatartási idejét hosszabbítják meg. ezenkívül szombaton az eddigi 31 bolt helyett 59 háztartási, illetve illatszerbolt zár délután 5 órakor.

a fővárosi butor, hangszer és játékaru kiskereskedelmi vállalat is csak a szombati üzemidőt módosította:

a Lenin körüti konyhabutor bolt, a rákóczi ut butoráruház, s a Bartók Béla uti butoráruház tart nyitva szombatonként két órával tovább. ezenkívül a nagyköruton és a rákóczi uton 7 másik szaküzlet zár délután 3 óra helyett 5 órakor.

a fővárosi élelmiszerkereskedelem ugyancsak a határozatnak megfelelően bővítette vasárnap nyitvatartó hálózatát. a csemege vállalat 5 áruháza, amely eddig 8-15 óra között volt nyitva, most reggel 7-től 14 óráig tart vasárnapi műszakot. ezenkívül 7-12 óra között vasárnaponként kinyitják a szabadság hegyi áruházat is.

/folyt. köv./

8.23/bzs *13/11/0*

- 16 -

bb 11. /iparcikk kereskedelem ... 2. folyt./bzs

a közért vállalatok eddig 14 üzletet nyitottak vasárnaponként, most 29 bolt, elsősorban az élelmiszeráruházak, a nagy üzletek lesznek nyitva 7-12 óra között. az v., a vi., a vii. és a ix. kerületben nem volt vasárnap nyitvatartó közért üzlet, most lesz. ezenkívül valamennyi új lakótelepen, a Kelenföldin, az Őrs vezér terein, a Lakatos utcain, a József Attila telepin, valamint a Bosnyák téren nyitnak ki vasárnap közért üzletek.

a megváltozott feladatra felkészült a két legérdekeltebb élelmiszeripari vállalat is.

a budapest és vidéke tejipari vállalatnak az eddigi 30 helyett 53 bolt - élelmiszerüzlet és sütőipari mintabolt - ellátásáról kell gondoskodnia, s legalább 20, vasárnap tejet árusító, vendéglátó üzemet kell ellátnia friss tejjel. a boltok ismeretében összeállították a vasárnapi különjáratokat, 15 kocsival viszik a tejet, a gyors, zavartalan lebonyolítás érdekében mindenhol egy literes, műanyagtasakban. az első vasárnapra 35 000 liter tej szállítására készülnek fel, természetesen az ennél nagyobb igényeket is kielégítik. a vasárnapi ellátást úgy szervezték meg, hogy reggel 7 óráig, az üzletnyitáig, mindenütt ott legyen a tej.

a fővárosi sütőipari vállalatnak gondot okoz a vasárnap nyitvatartó üzletek ellátása, hiszen szombat éjjel és vasárnap délután 60-80 dolgozót kell foglalkoztatniuk. a problémák ellenére megtették az előkészületeket arra, hogy az üzleteket friss kenyérel és péksüteménnyel ellássák. minden hónapban más-más üzemegység gondoskodik a vasárnapi sütésről. a közért, a csemege boltokba és a saját üzletekbe 20-25 kocsi szállít majd az eddigi igények szerint mintegy 3 vagonnyi friss kenyeret és péksüteményt, s arra törekednek, hogy a szállítmány mindenütt legkésőbb 9-10 óráig ott legyen. /mti/

--

bb. 12. októberben is lehet kempingezni

t ol/gg/sl/il cz

1970. szeptember 28.

a magyar camping és caravanning club felhívja a sátrat, vagy fanázat igénybevevő kempingezők figyelmét arra, hogy a hazai kempingek egy része az idejüket meghosszabbította és októberben is fogadja vendégeit. felvilágosítást a klub tájékoztató szolgálata /budapest, 8. múzeum utca 11./ /telefon 141-880/ nyújt. /mti/

--

8.30/il *13/11/0*

- 17 -

bb 13. zöltség és gyümölcs felhozatal

bzs hgy

1970. szeptember 28.

Étér 16 vagon áru érkezett a nagyvásártelre. a nagyobb
tetelek s erei fogyasztói ára a zöldségt üzleteiben:
burgonya 34 vagon /3,50 forint/, vöröshagyma 19 vagon /4 forint/,
fejeskáposzta 3 vagon /2, forint/, vöröskáposzta 8 vagon /3,60 forint/
zöldpaprika 6 vagon /6,60 forint/, alma 16 vagon /4,60 forint/,
körte 4 vagon /4,40 forint/, szőlő 11 vagon /6 forint/, szilva
1 vagon /4,40 forint/, őszibarack 2 vagon /4 - 8,60 forint/.

választék bővítés céljából 9 vagon bolgár illetve albán szőlő
érkezett. /mti/

--

bb. 14. biztonságos burgonya-, hagyma-zöltség és gyümölcseállítás

i ol/se/il hgy

1970. szeptember 28.

a zöltség- gyümölcskereskedelmi egyesületnél az mti munkatársainak javasolták, hogy eddig már két-kétezer vagon burgonya és hagyma került tárolásra és a készletezés tovább folytatódik. bács, fejer, hajdu, pest somogy és szabolcs megyéből érkeznek majd nagyobb burgonyaszállítmányok, s bőven jut az országos bolthálózatba is. e hét folyamán vöröshagymából biztonságos ellátást érnek. fejeskáposzta is lesz bőven, és ki tudják elégíteni az igényeket, kelkáposztából is. megkezdtek a kései karfiolfajták szedését és e héten ebből is az eddiginél valamivel jobb ellátás várható. napról-napra csökken a uborka, paradicsom mennyisége, de zöldpaprikából még ki tudják elégíteni a keresletet. elagendó sárgarépa és gyökér kerül az elárusítóhelyekre; a sárgarépát és a karalábot hétfőtől kezdve valamivel olcsóbban árúsítja a zöldségt.

e héten bucsut mondhatunk az őszibaracknak. helyette körte, almát szőlőt kínálnak a boltok. szőlőből a választékot jelentős mennyiségű átlag napi 10 vagon- bolgár és albán importtal bővítik. /mti/

--

bb 15. magyar tudós nagy érdeklődést keltő előadása japánban - miért éheznek tőzeges talajon a növények?

vid bzs cz

1970. szeptember 28.

dr. szalay sándor akadémikus, a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetének igazgatója résztvett a tokióban rendezett nemzetközi hidrojeokémiai és talajgeokémiai kongresszuson. a magyar tudós nemzetközi fórumon első alkalommal számolt be új felfedezéséről, amelyet irányításával kutatócsoport ért el, a tőzeges talajon a növények éhezésének vizsgálatánál. a felfedezés jelentőségéről és tapasztalatairól visszatérése után debrecenben nyilatkozott oltványi ottónak, az mti munkatársainak:

/folyt. köv./

10.00/bzs

TOMIO

- 18 -

bb 15. /magyar tudós ... 1. folyt./bzs

A hidrojeokémiai és talajgeokémiai kongresszuson két előadást tartottam. tokióban beszámoltam az uránium magmatikus kőzetekből történő kioldásáról, ezenkívül a tőzeges talajon a növények éhezéséről, mint új felfedezésről. ez utóbbi előadás rendkívül nagy érdeklődést váltott ki, miután a világon óriási területek vannak, amelyeket tőzeg borít. a tapasztalat az, hogy a művelés alá vitt tőzeges területeken a terméshozam elcsúszó igen alacsony. vizsgálatainkkal kimutattuk, hogy a tőzeg humuszsavak visszatarthatják a nyomtápelemeket, ezért elsősorban mangánban, rézben, vasban, kisebb mértékben pedig cinkben éheznek a növények. kutatásaink szerint egy tőzegmező magas humuszsav tartalma úgy viselkedik, mint egy nagyon hatékony ioncserélő gyanta. jelentős a szerepe az uránium és más nehézfémek geokémiai összegyűjtésében. az oldhatatlan humuszsavak a mikrofémet a talajvízből rendkívül nagy visszatartási tényezővel összegyűjtik. radiotív nyomjelzési kísérleteink alapján már 1967-ben feltételezhetőnek látszott, hogy a növények emiatt mikrotápelemekben hiányt szenvednek a tőzeges talajokon. ezt a feltevést teljes mértékben igazolták az elmúlt években végzett különféle kísérleteink. intézetünkben dr. sámsoni zoltán és dr. szilágyi mária kutatók, továbbá a keszthelyi agrártudományi főiskola üzemtani tanszéke dr. belák sándor professzor vezetésével működnek közre a vizsgálatoknál. igen nagy számmal gyűjtöttünk be vad- és kulturnövényt mintákat részben tőzeges és részben ásványi talajokról. a kísérletek bizonyították feltevéssünket, s megállapítottuk, hogy a tőzeges talajon termelt takarmányokban a mikrotápelemek koncentrációja gyakran kevesebb, mint a fele annak a mennyiségnek, amire az állatoknak szükséges lenne, s jóval kevesebb mint a rendes ásványi talajon termesztett növények nyomtápelem tartalma.

- kísérleteinket tovább fejlesztettük arra irányítva a figyelmet, hogyan lehetne pótolni a növényzet számára a hiányzó nyomtápelemek mennyiségét. hajtatóházi kísérleteink azt mutatták, hogy műtrágya adagolással nem lehet a problémát gazdaságosan megoldani, mert a talaj tőzeg humuszsava a műtrágyával adott nyomtápelemeket visszatartja, ugyanúgy mint az eredeti nyomtápelemeket. ezzel szemben ha a mikrotápelemek egy igen hig oldatát permetezzük a növényzet levelére, a tapasztalat az, hogy ilyen módszerrel a növények ,,éhezését,, megszüntethetjük.

/folyt. köv./

10.05/bzs

TOMIO

- 19 -

bb 15. /magyar tudós ... 2. folyt./bzs

ismeretes, hogy az északi és mérsékelt égövi klíma vidékén óriási területen oldhatatlan humuszsavakban gazdag láptalaj van. bár vízben és humuszban igen gazdagok ezek a láptalajok, de megis csökkent mezőgazdasági értékűek. hazánkban mintegy 200 ezer hold ilyen terület van, elsősorban keszthelytől nagykanizsáig, Európában 50 millió hektárnyi lápterület található, az amerikai kontinensen pedig Kanada rendelkezik elsősorban ilyen területekkel. a tözegen termesztett növények nyomtápelemekben hiányos ellátottságának és azoknak tudományos felismerése éppen ezért nemcsak új felfedezés, hanem a gyakorlati mezőgazdaság számára hasznos adó kutatási eredmény. tokióban a tudósok nagy érdeklődésből arra kórtkeztek, hogy a világ számos országában kezdenek hozzá mód-szereink alapján a láptalajok vizsgálatához és termővé tételéhez - fejezte be nyilatkozatát dr. szalay sándor akadémikus. /mti/

-. -

bb 16. koszoruzás a fegyveres erők napja alkalmából

t zsu/mné bzs zs hgy 1970. szeptember 28.

a fegyveres erők napja alkalmából hétfőn délelőtt koszoruzási ünnepség volt a hősök terén a magyar hősök emlékművénél. a himnusz hangjai után a magyar fegyveres erők nevében czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, benkei andrás belügyminiszter és papp árpád vezérezredes, a munkásorség országos parancsnoka helyezte el az első koszorut. a kisz központi bizottságának képviselőjében illisz lászló, a központi bizottság titkára és csillik andrás, a budapesti kisz bizottság első titkára koszoruzott.

a budapesten akkreditált katonai és légügyi attasék koszoruzóját emilian birlea ezredes, a román szocialista köztársaság katonai és légügyi attaséja, v.k. gvozdz altábornagy, a szovjetunió katonai és légügyi attaséja, valamint armando petrinelli vezérezredes, az olasz köztársaság katonai és légügyi attaséja helyezte el.

a szovjet hadsereg ideiglenesen hazánkban állomásozó csapatparancsnokságának nevében b. p. ivanov vezérezredes, p.m. petrenko altábornagy és ny. a. zotov vezérezredes koszoruzott.

/folyt. köv./
10.37/bzs

10 1150

- 20 -

bb 16. /koszoruzás ... 1. folyt./bzs

a magyar partizán szövetség nevében gábor istván alelnök és görgényi daniel, nyugalmazott vezérezredes; a magyar honvédelmi szövetség részéről kiss lajos főtitkár, szabó mihály alezredes, főtitkárhelyettes és susán páll alezredes, a szövetség országos központja pártbizottságának titkára koszoruzta meg az emlékművet.

a koszoruzási ünnepség az internacionalé hangjaival ért véget. /mti/

-. -

bb 17. kitüntetések a fegyveres erők napja alkalmából

k vt/pv bzs hgy 1970. szeptember 28.

a honvédelmi nevelés és a katonai igazgatás területén végzett eredményes munkájuk elismeréseként az állami és társadalmi szervek vezetői és munkatársai közül a honvédelmi miniszter egyeseket tartalékos főtisztii, illetve tartalékos tisztii rendfokozatba léptetett elő és a „haza szolgálatáért”, -érdemérem arany, illetőleg ezüst fokozata kitüntetésben, valamint más elismerésekben részesített.

az előléptetettek és kitüntetettek egy csoportjának az elismeréseket hétfőn a honvédelmi minisztériumban rendezett ünnepségen csémi károly, altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a magyar néphadsereg vezérkari főnöke adta át.

a megyeszékhelyeken a kiegészítő parancsnokságokon hasonló ünnepségek keretében került sor a honvédelmi miniszter által adományozott kitüntetések átadására. /mti/

-. -

bb 18. véget ért a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottságának szekcióülése balatonfüreden

vid/ká bzs hgy 1970. szeptember 28.

hétfőn befejeződött a kgst rádiótechnikai és elektronikai ipari állandó bizottsága 6.sz. szekciójának ülése balatonfüreden. az ülésen bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk, románia és a szovjetunió szakértői vettek részt. javaslatokat dolgoztak ki a technikai berendezések továbbfejlesztésére, egységesítésére és szabványosítására, továbbá megvizsgálták az egyes berendezés fajták gyártásszakosításának helyzetét, kérdéseit. /mti/

-. -

11.08/bzs

- 21 -

10 1150

bb 19. kórház és rendelőintézet építéséről tárgyalt a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz bzs hgy 1970. szeptember 28.

zala megye összlakosságának 51,4 százaléka, az iparban foglalkoztatottnak pedig 37,9 százaléka nő. helyzetükkel megyei párt- és tanácsi szervek rendszeresen foglalkoznak és ezt a problémát tüzte napirendre hétfőn a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága is. megállapították, hogy a jelentős fejlődés ellenére még mindig megnehezíti a nők munkavállalását a szűkös gyermekintézmény-hálózat és a szolgáltatás elmaradottsága.

a végrehajtó bizottság felhívta a különböző tanácsi szervek, valamint az irányításuk alá tartozó vállalatok, hivatalok és intézmények figyelmét, hogy a jövőben még nagyobb gondot fordítsanak a nők foglalkoztatására, vizsgálják felül a bérezésüket és ugyanolyan értékű munkáért a férfiakkal azonos fizetést biztosítsanak részükre. ugyanakkor hangsúlyozták, hogy szükséges a nő dolgozók szakmai képzésének megszervezése, valamint az, hogy a nők foglalkoztatásával párhuzamosan növekedjen a gyermekintézmények hálózata. a tanácsok, valamint a különböző vállalatok és szövetkezetek közös erővel törekedjenek a gyermekmegőrzők és az üzemi konyhák szervezésére. ugyanilyen szempontból kell a negyedik ötéves tervben fokozott mértékben fejleszteni a kereskedelmi hálózatot és a szolgáltatásokat.

a végrehajtó bizottság megtárgyalta az 1970. utáni években több ütemben megépítésre kerülő zalaegerszegi 380 ágyas kórház és egy rendelőintézet létesítésének lehetőségeit és anyagi kihatásait. az új egészségügyi kombinát előreláthatóan 200 millió forintba kerül majd. /mti/

--

bb 20. baráti találkozó a lengyel nagykövetségen

t gj/mm bzs hgy 1970. szeptember 28.

zenon tarnowski, a lengyel nagykövetség másodtitkára hétfőn a követség épületében baráti találkozón látta vendégül a magyar rádióknak azokat a munkatársait, akik lengyelország nemzeti ünnepe alkalmából júliusban rádióknban sugárzott „lengyel kultúra hete”, műsorának szerkesztésében vettek részt. /mti/

--

12.05/bzs

- 22 -

bb 21. mező ferenc emléktáblát avattak nagykanizsán

vid/kz bzs hgy 1970. szeptember 28.

a magyar olimpiai bizottság fennállásának 75. évfordulója alkalmából rendezett ünneppsorozat keretén belül hétfőn nagykanizsán, a dr. mező ferenc gimnáziumban emléktáblát avattak az iskola névadójának, a nemzetközi olimpiai bizottság volt magyar tagjának emlékére. az avatóünnepségen a megye és a város sport és társadalmi vezetőin kívül az mts és a mob képviselőiben megjelent német imre volt olimpiai bajnok is. /mti/

--

bb 22. kitüntetés a hősi helytállásért

vid/kz bzs hgy 1970. szeptember 28.

hétfőn veszprémben, a megyei pártbizottság székházában kitüntették néphadseregünk 4 katonáját. szeptember 18-án egy helikopterrel hősiess, önfeláldozó munkával megmentették a zalaegerszegi tv erősítő állomás 7 építőmunkását.

mint ismeretes, a zalaegerszeg-bazitai tv torony építésén a 34 méteres 17 tonna súlyú antennatartó acéloszlop beemelésénél, műszaki hiba következtében, az egyik emelő lánc elszakadt. a visszazuhanó acéltorony 2 méter halálát okozva leszakította a lejáratot. 7 munkás 60 méter magasan a toronyban rekedt. a bajjutottakat egy magyar katonai helikopter emelte le a torony tetejéről. a bátor katonáknak bakó jános repülőszázadosnak, a helikopter parancsnokának, wimmer györgy őrnagy másodpilótának, bartus istván hadnagy, fedélzeti technikusként és salánki jános törzsőrmesternek - hősiess magatartásukért a „közbiztonsági érem”, aranyfokozatát adományozták. a kitüntetéseket és a megyei tanács pénzjutalmát gazsó sándor rendőrezredes, a zala megyei rendőrfőkapitányság vezetője, valamint dr. gaál antal, a zala megyei tanács vb. titkára adta át. /mti/

--

12.10/bzs

- 23 -

o

bb 23. helyszíni szemlén a kecskeméti városi tanács

vid/kz bzs hgy

1970. szeptember 28.

a megszokottól kissé eltérő módon kezdődött hétfőn reggel a kecskeméti városi tanács ülése. külön autóbuszokon közös városnézésen vettek részt a tanács tagjai: megismerlést a megyeszékhely legújabb és születésben lévő új létesítményeit, lakónegyedeit, közömeit. ezután a tanácsház dísztermében megvitatták a város 1968-70. közötti hároméves közműfejlesztési programjáról szóló jelentést. a programban a tanácsválasztások jelölőgyűlésein elhangzott legfontosabb kérések valóraváltása, mintegy 51 millió forint értékű munka szerepelt. ezt jóval túlteljesítették: három év alatt 73,3 millió forint értékű közművet építettek. vízvezeték 33 utcában épült. hét peremlakónegyedet is bekapcsoltak a vezetékes ivóvízellátásba. csatornaépítést 35 utszakaszon, villanyhálózatbővítést 28 utcában, illetve területen végezte, járdát 23, gázvezetékét pedig összesen hatvan utcában fektették le. a közműépítés sikeréhez értékes anyagi segítséget nyújtott a lakosság is. a tanácsülési határozatban rögzítették, hogy a negyedik ötéves tervben hasonló erőfeszítéseket kell tenni a gyors ütemben fejlődő, iparosodó kecskeméti közműellátásának korszerűsítésére. /mti/

--

bb. 24. megkezdte munkáját az 5. nevelésügyi kongresszus

t szö-vt/mné/il hgy

1970. szeptember 28.

az országház kongresszusi termében hatszáz küldöttnek - zömmel budapesti és vidéki gyakorló pedagógusoknak, továbbá oktatás-nevelésügyünk irányítóinak, a neveléstudomány ismert szakembereinek-részvételével hétfőn megkezdte tanácskozását az 5. nevelésügyi kongresszus.

a kongresszuson megjelent és az elnökségben foglalt helyet gáspár sándor, az mkszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, aczél györgy, az mkszmp központi bizottságának titkára, cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, lázár györgy munkügyi miniszter, óvári miklós, az mkszmp központi bizottságának osztályvezetője, sarlós istván a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, erdey-gruz tibor, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. horváth istván, a kisz központi bizottságának első titkára, továbbá politikai, társadalmi, tudományos, kulturális életünk sok más vezető személyisége.

az elnöklő dr. ortutay gyula akadémikus, egyetemi tanár üdvözlő szavai után péter ernő, a kongresszus szervező bizottságának elnöke, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára felolvasta kádár jánosnak, az mkszmp központi bizottsága első titkárának a kongresszushoz intézett üdvözlő levelét, amely a következőképpen hangzik.

/folyt.köv./

- 24 -

13⁵⁰70

bb. 24./ megkezdte ... 1. folyt./ il

kedves elvtársak! tisztelt barátaink!

engedjék meg, hogy e levél útján köszöntsem önöket, s személyükben az 5. nevelésügyi kongresszust, amelynek munkáját élénk figyelemmel és nagy várakozással kísérik társadalmunk. ez a megkülönböztetett érdeklődés mindenekelőtt annak a nagy odaadásnak és áldozatkészségnek szól, amellyel a magyar nevelők az ifjúság tanulását, nevelését, az életre való felkészülését szolgálták és szolgálják.

pedagógusainknak, kommunista és pártönkivüli tanítóinknak, tanárainknak, egyetemi oktatóinknak meghatározó szerepük van abban, hogy a mai magyar fiatalság zöme egyre sokoldaluban képzett és művelt, felszabadultan és felelősségteljesen gondolkodik, magáénak érzi szocialista hazánkat, abban a tudatban végzi tanulmányait és munkáját, hogy reá a szocializmus művének betetőzése vár.

másfelől természetesen a megoldandó feladatok, a problémák is ráirányítják a figyelmet a nevelésügyi kongresszusra. olyan időkben élünk, amikor a haladó erők harca a nemzetközi küzdőtéren rendkívül bonyolult viszonyok között megy végbe, amikor a szocialista építésben meg kell birkózni a fejlődés során jelentkező új kérdésekkel és ellentmondásokkal; hogy az ifjúság, amely még alig rendelkezik élettapasztalattal, ezekben a bonyolult viszonyokban helyesen orientálódjék, tisztán lássa társadalmi és erkölcsi eszményeinket, és világossá váljék előtte az az út, amely a szocializmus magas és másíthatatlan céljai felé visz. z elsősorban azon mulik, hogy milyen szellemben oktatjuk és neveljük a új nemzedéket, gyermek és serdülő korában.

pártunk központi bizottsága ez év elején nagy nyomatékkal hangsúlyozta a társadalom egyetemese felelősségét az ifjúság szocialista nevelésében. de nyilvánvaló, hogy a megnövekedett követelmények növelik az igényeket a pedagógusokkal szemben is. meggyőződésem azok az ifjúság nevelését életcélul választották, most is eleget tesznek nagyszerű hivatásuknak. bizonyos vagyok abban is, hogy a megbecsülés mellett, amellyel népünk munkájukat övezi, részük lesz a társadalom fokozott segítségében is.

a központi bizottság nevében őszinte tisztelettel és meleg szeretettel köszöntöm a magyar nevelőket, és eredményes munkát, sok sikert kívánok a kongresszusnak.

budapest, 1970. szeptember 28.

kádár jános, .

/folyt.köv./

- 25 -

13⁵⁰70

bb. 24. / megkezdte ... 2. folyt./ il

a nagy tapssal fogadott üdvözlő levél elhangzása után az elnöklő dr. ortutay gyula ismertette a magyar ensz társaság intéző bizottságának a kongresszushoz küldött üdvözlő levelét. majd felolvasta azt a táviratot, amelyet a kongresszus résztvevői nevében küldtek a betegség e miatt távollévő ilku pál művelődésügyi miniszternek - mielőbbi felépülést kívánva.

ezt követően mondotta el megnyitó beszédét gáspár sándor:

az 5. nevelésügyi kongresszus nemcsak eredményeink számbavételének ünnepi alkalma, hanem a nevelésügy legjobbjainak munkaértekezlete is. nagy biztatás arra, hogy eddigi eredményeink alapján induljunk tovább a társadalmi feltételek és követelményeik ismeretében, újabb nagyszerű eredmények elérésére, közoktatási célkitűzéseink következetesebb megvalósításáért.

- tudatában vagyunk annak, hogy társadalmi-gazdasági fejlődésünk, tudományos előrehaladásunk megköveteli nevelési-oktatási rendszerünk további tökéletesítését, korszerűsítését. a társadalom elvárja a nevelésügy művelőitől, hogy lépést tartsanak a társadalmi fejlődéssel és segítsék a szocializmus teljes felépítését. e nagy mű megvalósulásához alkotó módon gondolkodó, a társadalmat tudatosan átalakító emberekre van szükség. ehhez olyan nevelésügy, olyan iskola kell, amely nem él külön világban, hanem szerves része a társadalom életének. olyan iskola, amelyben tanulnak az emberek, és egyben ösztönzéseket kapnak egyéni képességeik kibontakoztatására, a közösség javára, a köz érdekében. legyen ebben az értelemben az iskola a közéleti tevékenység gyakorló terepe, előiskolája. ez felel meg társadalmi céljainknak, hisz a mi nevelésünk a jövő társadalmát neveli a jelen emberében.

gáspár sándor ezután rámutatott:

- emelnünk kell a nevelők társadalmi rangját, presztizsét, mert meggyőződésünk, hogy pedagógusnak lenni nem foglalkozás, hanem nemes emberi hivatás. pártunk központi bizottságának, kormányunknak elhatározott szándéka, hogy nemcsak az igényeket fogalmazza meg a közoktatás, a nevelésügy dolgozó felé. az ország teherbíró képességének, gazdasági lehetőségeinknek megfelelően tett, és a jövőben még többet fog tenni kormányzatunk, hogy anyagilag és erkölcsileg a nevelők társadalmunk megbecsültebb munkásai legyenek.

/folyt.köv./
12.45/il

- 26 -

To

bb. 24./ megkezdte ... 3. folyt./ il

megnyitó beszédének befejező részében a szot főtitkára rámutatott:

- a nevelésügyi kongresszussal egyidőben folynak pártunk 10. kongresszusának - az egész közvélemény által - nagy figyelemmel kísért előkészítő munkái. tanácskozásuk szervesen beleillik e folyamatba. elősegíti, hogy társadalmunk figyelmét más fontos tevékenivalóinkkal együtt felkeltsük a közoktatás, a nevelés iránt. a központi bizottság nyilvánosságra hozta kongresszusi irányelveit. olyan feladatokat jelölt meg, melyekért érdemes élni, alkotni, cselekedni, gondolom, nem szükséges előlegezett bizalomnak tekinteni, ha azt mondom: a kongresszus határozatainak megvalósításában számolunk és számítunk a nevelésügy minden dolgozójára - fejezte be nagy tapssal fogadott megnyitó beszédét gáspár sándor.

ezt követően péter ernő tartotta meg kongresszusi beszámolóját. / a beszámolót mai bb. 1-es hírünkben közöltük.

péter ernő hosszantartó tapssal fogadott kongresszusi beszámolója utánszünet következett, majd megkezdődtek a hozzászólások.

x x x

/folyt.köv./

áb 25. diószüret borsodban

vid/kz bzs -cz

1970. szeptember 28.

borsod megye egyes vidékein - tokaj-hegyalján, tarcalon, tállyán, az abauji részeken, a csereháton - szinte egyetlen falusi portáról sem hiányzik a diófa. megközelítőleg tizenötezer házikerti diófát tartanak nyilván a megyében. az utóbbi években több termelőszövetkezet és állami gazdaság is telepített együttesen több mint ötszáz holdon diófát.

az ideai termés betakarítása megkezdődött. az abauji részeken, valamint borsod más vidékén még most is hagyományos módon „szüretelik le”, a diót: hosszú póznákkal verik le az érett gyümölcsöt a fa alatt leterített ponyvára.

a termés jó közepes. egyes helyeken, mint többek között abaujszántón, tarcalon olyan diófa „matuzsálemek”, is található, amely koronaátmérője megközelíti a 15 métert. egy-egy olyan „diódiófa”, az idén is csaknem két mázsás termést hozott. /mti/

.-

12.55/bzs

- 27 -

To

bb 26. bővült a mohácsi textilhulladék-feldolgozó

vid/kz bzs -cz

1970. szeptember 28.

Mohács egyik gyűjtőközpontja a szövődékben, fonodákban, kötöttáruanyagokban keletkező hulladékoknak. ebben az évben 1300 vagon hulladék anyagot fogad a temaforg vállalat mohácsi gyára, s 1200 vagon keresett árucikket, többek között paplant, matracot, fonalat és külföldön is keresett géptisztító gyapotot állítanak elő belőle.

A textilhulladék feldolgozó nemrég még a legkorszerűtlenebb üzem volt a dunaparti városnak. az utóbbi évek fejlesztése megváltoztatta a gyár arculatát, lényegesen javultak a munkafeltételek. most ismét új munkatermékkel gyarapodott az üzem. az eddigi hatszáz helyett ezer orsóra bővült a fonoda. a cérnázó és motringoló gépeket szereztek be, így a fonalgártás minden műveletét helyben végzik. az év utolsó negyedében új paplanvarró gépet helyeznek üzembe, az első olyant, amelyik egyszerre varr kereszt és hosszirányban, tehát nagyon termelékeny.

A nagyon hasznos munkát végző textil és fonalhulladék feldolgozó üzem a jövőben is fejlesztik: a jelenlegi félezer helyett nyolcszáz embert foglalkoztat majd. /mti/

bb 27. időjárásjelentés

bzs -cz

1970. szeptember 28.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 28-án 13 órakor:

hideg éjszaka

Szárazföldünk nagy részének időjárását nagy kiterjedésű rendszer határozza meg, amelynek középpontja a balti-tenger térsége fölött helyezkedik el. hatására hűvös, a reggeli ködöktől eltekintve, száraz idő. a hőmérséklet napközben közép-európában általában 15 fok alatt maradt. a brit-szigeteken és a szovjetunió európai területén változékony, esős az időjárás.

Hazánkban vasárnap általában derült, volt az ég, 7-10 órán át sütött a nap. a hőmérséklet napközben 14-18 fokig emelkedett. ma hajnalban mínusz 1, plusz 6 fokig hűlt le a levegő. délelőtt tovább folytatódott a napos, száraz idő. a hőmérséklet 11 órára 10-15 fokig emelkedett.

/folyt. köv./
13.00/bzs

- 28 -

bb 21. /időjárásjelentés ... 1. folyt./bzs

Budapest vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 15,9 fok volt 3,9 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma budapest 12 órakor a hőmérséklet 14 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 775 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

kevés felhőn eső nem lesz. mérsékelt, időnként élénk északi, északkeleti szél. hideg éjszaka, hűvös nappal.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 3 plusz 4. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 12-16 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 241 centiméter. /mti/

..-

bb 28. magyar küldöttség a csehszlovák harci héten

k vt/mné bzs -cz

1970. szeptember 28.

szeptember 30-a és október 6-a között rendezi meg a csehszlovák antifasiszta harcosok szövetsége a fasiszmus és a háború elleni harci hetét, amelynek eseménysorozatán a magyar partizán szövetség küldöttsége is részt vesz. /mti/

..-

bb 29. a lottó tárgnyeremény-sorsolás főnyereményei

gk sl bzs -cz

1970. szeptember 28.

a hétfőn reggel megtartott lottó-tárgnyeremény-sorsoláson a 37. hét szelvényei vették részt.

a budapest, i., batthyány utca 28-30. szám alatti háromszobás öröklakást a 2,099.629-es és az 1,903.031-es számú szelvény,

a polski-fiat személygépkocsit a 4,470.564-es számú, a fiat-500-as személygépkocsit pedig a 9,816.960-as számú szelvény tulajdonosa nyerte. /mti/

..-

13.03/bzs

- 29 -

To

bb 30. új munkásszállók

vid/kz bzs -cz

1970. szeptember 28.

száz személyes, korszerű munkásszállót adtak át a komárom megyei állami építőipari vállalat esztergomi dolgozóinak. az új, kényelmes szobák átadásával jelentősen javítják az építők életkörülményeit a városban. a megye más iparvidékein is épülnek munkásszállók. a megyei állami építőipari vállalat ugyanis fokozatosan megszünteti a régi, korszerűtlen szállásokat. helyettük olyan épületeket emelnek, amelyekben otthonosabb körülmények várják a dolgozókat. nyergesujfalun például 120, oroszlányban pedig 40 személyes szállót készítettek. tatabánya-újvárosban emeletráépítéssel szüntették meg egy 250 személyes építőipari munkásszálló zsufoltságát. /mti/

--

bb. 31. ... koktél a fegyveres erők napja alkalmából

t zsu/tr/zs/il cz

1970. szeptember 28.

czinege lajos, vezérezredes, honvédelmi miniszter az mszmp politikai bizottságának póttagja a fegyveres erők napja alkalmából hétfőn koktél adott a gundel étteremben. megjelent fehér lajos az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb titkára, benke andrás belügyminiszter, bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, borbándi jános az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, papp árpád, a munkásőrség országos parancsnoka és illisz lászló a kisz kb titkára.

a részt vett a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának sok tagja, ott voltak a magyar partizán szövetség a magyar honvédelmi szövetség vezetői, ahonvédelmi minisztérium, a belügyminisztérium, valamint a munkásőrség országos parancsnokságának vezető beosztású munkatársai.

megjelentek a koktélon a budapesti diplomáciai képviselők katonai és légügyi attaséi, valamint b. p. ivanov, vezérezredessel az élen a szovjet hadsereg ideiglenes hazánkban állomásozó csapatai parancsnokságának magasrangú képviselői. /mti/

--

- 30 -

13.18/11

NA 14 10

bb 32. új címzetes egyetemi tanárok és egyetemi docensek

t gy/gk bzs zs -cz

1970. szeptember 28.

hétfőn a műszaki egyetem központi épületének disztermében, az egyetemi tanács nyilvános ülésén 15 kiváló szakembernek nyújtották át a művelődésügyi miniszter által adományozott címzetes egyetemi tanári és docensi címet.

az ünnepségen dr. perényi imre rektor egyetemi tanári címet adományozó levelet nyújtott át dégen imre államtitkárnak, az országos vízügyi hivatal elnökének, dr. kovácsné frigyos főmérnöknek, dr. földiák gábor igazgatónak és dr. vajta miklós főosztályvezetőnek. az oktatásban kifejtett kimagasló munkájáért tizenegyen kaptak címzetes egyetemi docensi címet. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

bzs -cz

1970. szeptember 28.

helyreigazítás:

szeptember 27-i /vasárnapi/ bb 8-as számú hírünkben az első bekezdés ötödik sorától a szöveg helyesen:

... nikla község képviselői is - d a l a j ó z s e f , a celldömölki járási tanács elnöke mondott beszédet, s avat-ta fel ...

/mti/

--

bb 33. a keresztyén békekonferencia budapesti rendezvényei

gk-ju hi -cz

szeptember 28.

a keresztyén békekonferencia nemzetközi titkársága és munkabizottsága a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának meghívására szeptember 28 és október 2 között budapestben, a református teológiai akadémián tartja üléseit. a budapesti tanácskozások célja, hogy rámutassanak azokra az időszzerű feladatokra, amelyek a mozgalom előtt állnak a világ békéjének megőrzésében, a béke erőinek támogatásában, különös tekintettel az európai biztonság megteremtésére, az indokinaiai amerikai agresszió megszüntetésére és a közel-keleti helyzet rendezésére. /mti/

--

13.28/ju

-31-

NA 14 25

bb 34. isidor isaac rabi nobel-díjas fizikust,

nm-ju zs -cz

1970. szeptember 28.

a columbia gyetem „, lupin,, fizikai laboratóriumának profesz-
szrát hétfőn fogadta jánossy lajos, az mta alelnöke. a fogadá-
son tétényi pál főtitkárhelyettes is jelen volt. /mti/

..-

bb 36. jóváhagyták szabolcs-szatmár megye távlati település-fejlesztési tervét

vid-kz/tné-ju -cz

1970. szeptember 28.

jóváhagyta a megye távlati település-fejlesztési és településhálózat-fejlesztési tervét hétfői ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács. a távlati terv figyelembe vette az elmúlt negyedszázad gazdasági, kulturális és egészségügyi fejlődését s körültekintően számolt a következő évek fejlesztési előirányzatával. az elfogadott terv szerint a megyében 64 körzetet alakítanak ki. felsőfoku központ egy lesz a megyében. ezt a rangot a megye székhelye, nyíregyháza kapja. ezenkívül három középfoku, négy részleges középfoku, 16 kiemelt alsófoku és 40 alsófoku központot alakítanak ki. a részleges alsófoku központ kategóriájába 10 települést sorsoltak. a jövőben a besorolások figyelembe vételével fejlesztek a települések kulturális és egészségügyi ellátását, szolgáltató- és közintézmény hálózatát. /mti/

..-

bb 37, a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsának nagygyűlése

tr-ju hi -cz

1970. szeptember 28.

a magyarországi egyházak ökumenikus tanácsa vasárnap délután a budapesti deák téri evangélikus templomban ünnepi ökumenikus nagygyűlést tartott, amelyen résztvett számos külföldi egyházi személyiség. a nagygyűlést dr. káldy zoltán evangélikus püspök nyitotta meg. az ünnepi előadást dr. bartholomaj református püspök tartotta. méltatta az 1970-es jubileumi esztendőnek, különösen felszabadulásunk 25. évfordulójának a jelentőségét. a külföldi felszólalók üdvözölték az ökumenikus tanácsot és hangsúlyozták a keresztyén gyházak békeszolgálatának jelentőségét. az ünnepi nagygyűlésen megjelent prantner józsef államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke. /mti/

..-

13.55/ju

-32-

MF 1430

bb. 35. az egymilliomodik tonna „,haldex-szén,,

vid kz/il cz

1970. szeptember 28.

az egymilliomodik tonna fekete szén érkezett meg hazánkba Lengyelországból a haldex rt üzeméből. a tatabányai szakemberek találmányának alkalmazásával a lengyelországi üzemekbe eddig 15.5 millió tonna megdöntött dolgoztak fel, s kitűnő minőségű szenet nyertek belőle. egyik felét a magyar ipar, másik felét a lengyel ipar kapta.

a hazánkba érkező, átlagosan 5700 kalóriás, haldex-szenet szívesen vásárolják az üzemek. a porszénmel például a dorogi brikett minőségét javították meg olyan mértékben, hogy exportra is alkalmas lett. a darabos szenet az almásfüzitői timföldgyár és a cukoripar használja. ujabban a tüzip-telepekre is szállítanak a magas kalóriájú szénből. /mti/

..-

bb. 38. a budapesti butoripari vállalat gyártmánybemutatója - lakberendezéspanel szisztéma szerint.

t sz/mm/sl/il cz

1970. szeptember 28.

a

a jövő évben 450 millió forint értékű árut kíván átadni a belkereskedelemnek a budapesti butoripari vállalat. a kereskedelmi tárgyalások megkezdése előtt a gyártandó butortípusokból dr. Lázár László, a vállalat vezérigazgatója az újságíróknak elmondotta, hogy mario és metro elnevezésű újabb garnitúrákat hoznak forgalomba, a népszerű maya családhoz tartozó butorok gyártását pedig jövőre megháromszorozzák.

több meglévő butortípuson kisebb változtatásokat jelentenek a műanyagalkatrészek és külföldről vásárolt vasalások, új típusu butorszövetek, a választék bővítéséért újabb furniranyagokat is felhasználnak. nagyobb mennyiségű és többféle asztalt hoznak forgalomba. /folyt.köv./

- 33 -

14.08/il

MF 1430

t

bb. 38./ a budapesti ... folyt./ il

ujyszerűek a fémlábas megoldások. a piackutatások nyomán egyes termékek gyártását lényegesen növelik, más kis mennyiséget képviselő termék gyártását pedig teljesen megszüntetik. ez utóbbiakhoz tartozik a judit lakószoba. tekintettel arra, hogy a bútortipus sok olyan importanyagot, például polieszter lapot, gyantát, vasalásokat használ fel, amelyek ára emelkedő tendenciát mutat, a jövő évben a hazai bútorkészítésnél két százalékos emelkedés várható.

a bubiv új bútorkészítéssel jelentkezik, néhány változata már a kiállításon is látható. a panelekből összeszerelhető új bútortípus nagyüzemi módon a kéziműveletek mellőzésével gépsorozatokon állítható elő.

a vállalatvezérigazgatója elmondotta hogy a negyedik ötéves terv 400 ezer új lakásának építésére, illetve azok berendezésére felkészülve a bubiv kidolgozta saját vállalatfejlesztési programját. mivel a következő öt évben két milliárd forinttal növekszik majd a várható bútorkereslet, ennek a többletigénynek a gyártását vállalják, amennyiben megkapják az igényelt 225 millió forintos fejlesztési hitelt. ez egybe azt is jelentené, hogy a változatlan létszám mellett megkészszeroznék az állalat jelenlegi termelését./mti/

--

bb. 41. elutazott a finn mezőgazdasági miniszter

tr/il c z

1970. szeptember 28.

a fao konferencia résztvevői közül elutazott nestori kaasalainen mezőgazdasági miniszter által vezetett finn küldöttség. a delegációt dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter bucsuztatta. elutazott a csehszlovák küldöttség is, emellett a mezőgazdasági és élelmezésügyi szövetség bizottság elnökhelyettese vezetésével. a küldöttséget a fao magyar nemzeti bizottságának vezetői bucsuztatták./mti/

--

- 34 -

14.35/il

bb 45. magyar jogászküldöttség jugoszláviai látogatása

i bc/pv bh -cz

1970. szeptember 28.

a magyar jogász szövetség küldöttsége hazaérkezett jugoszláviából, ahol a jugoszláv jogász szövetség tevékenységét, valamint a jogi élet néhány kérdéséről tanulmányozta. a küldöttséget a szervezet elnökségén kívül többek között fogadták dr. jospic, a szövetség igazságügyi tanács elnöke, a bosznia-hercegovinai köztársaság legfelsőbb bíróságának elnöke, a belgrádi és a szarajevói jogi karok dékánjai. a megbeszélések eredményeként megállapodás született a két ország jogász szövetségei közötti kapcsolatok további erősítéséről./mti/

--

bb 46. tizenhat, illetve tizenöt évi szabadságvesztés emberölési kísérletért

vid fm bh -cz

1970. szeptember 28.

a nyiregyházi megyei bíróság egy rendőrrel szemben elkövetett emberölési kísérlet ügyében ítélt. id. jóni sándor gyűlölettel lakos több társával a helyi kocsmában italozott és hangoskodott. előbb az italbolt vezetője, majd motonok istván körzeti megbízott rendőr szólította fel őket a távozásra. id. jóni sándor a szék után nyúlt, mire a rendőr gumibotját használta. a társaság valamennyi tagja a rendőrré vetette magát, mire a vendégek a rendőr segítségére siettek, s végül is tömegverekedés támadt. a rendőr felszólította a támadókat, hogy kövessék a tanácsra. azok az utcán ismét rátámadtak, mire motonok istván riasztó lövést adott le. dulakodás közben földre kerültek, s a revolver kétszer is elsült, de nem sebesített meg senkit. ekkor avatkozott a verekedésbe balogh géza, aki a fegyvert elvette, ifj. jóni sándor pedig konyhakéssel mellbeszurta a rendőrt. balogh géza a revolverrel tüzelőállásba helyezkedett s megakadályozta, hogy a körzeti megbízott segítségére siető körösi jános rendőr beavatkozzék az ügybe. kilötte a tárat a fegyverből, s egy utcai járőrelő bokaát találta el. motonok istván életét csak a gyors műtét mentette meg.

a nyiregyházi megyei bíróság ifj. jóni sándort 16 évi, balogh gézát 15 évi, id. jóni sándort négy évi, feleségét és egy fiatalkorut 3-3 évi, míg pataki zoltánt tíz hónapi és róza zoltánt nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte. a vádlottak és védőik enyhítésért fellebbeztek, az ügyész viszont az ítélet súlyosbítását kérte. /mti/

--

- 35 -

15.20 bh

MF 1500

b 40. hazaérkezett a hollandiában járt kamarai küldöttség -
kallós ödön nyilatkozata

t sz/mm-ju -cz

1970. szeptember 28.

egy hetes hollandiai tartozkodása után hazérkezett az a
16 tagú ipari-kereskedelmi szakemberekből álló kamarai küldött-
ség, amely kallós ödönnek, a magyar kereskedelmi kamara elnö-
ke vezetésével a holland központi kereskedelemfejlesztő kama-
ra elnökének meghívására tett látogatást.

a delegáció vezetője az mti munkatársának adott nyilatko-
zatában emlékeztetett arra, hogy ez már a harmadik olyan magyar
küldöttség, amely a magyar és a holland kamarai együttműködés
nyomán kereste fel hollandiát. - egyben viszonyoztuk - egy hol-
land delegáció múlt évi magyarországi látogatását - mondta.
utunkat a kamarai tagozatok alaposan előkészítették, s a ta-
valyi magyar műszipari delegáció, valamint a néhány hónappal ^{előtt}
hollandiában járt magyar mezőgazdasági delegáció utja nyomán
már végleges üzletkötésekről tárgyalhattak delegációink tagjai.
tárgyalások folytan a hollandiai magyar export, valamint a hazánk-
ba irányuló holland szállítások növeléséről, továbbá gyártási és
más kooperációkról. tárgyaltunk vendéglátóinkon a központi ka-
mara vezetőin kívül az amszterdami és rotterdami kamarák veze-
tőivel, a holland kormánynak a kereskedelemfejlesztéssel fog-
lalkozó szerveivel; fogadta delegációnkát dr. L. van Son, a gazdasá-
gi minisztérium államtitkára, látogatást tettünk a gyáriparosok
szövetségének vezetőinél. a megbeszéléseken szóba került olyan
fontos téma is, mint a hosszulejártu kereskedelmi, gazdasá-
gi szerződések kötése a közös piac országaival. a közös piac
tagországai közül má r létrejöttek szerződések olaszországgal,
franciaországgal, s a napokban parafálták a magyar-nsz k megál-
lapodást, míg a közös piac másik három tagjával,
benelux országokkal is hasznosnak bizonyulna ilyen megállapodás.
a hágai és a rotterdami kamarákban előadásokon tájékoztattuk a
nagy számú érdeklődőt a magyarországon bevezetett gazdasági me-
chanizmusról, gazdálkodásunkról és gazdasági kapcsolatunkról. ez
azért bizonyult hasznosnak, mert úgy tapasztaltuk, hogy a hol-
land gazdasági élet néhány képviselője eddigi kevésbé ismerte a
magyar gazdaságot. /mti/

--

14.40/jju

Mf 1530

-36-

bb 43. uj 2.000 köbméteres viztorony békéscsabán

vid/kz-ju -cz

1970. szeptember 28.

elkészült békéscsaba 2.000 köbméteres uj viztornya. a
12,3 millió forintos költséggel, csuszószaluzással épült torony
egyenletessé teszi a városban a víz ellátását: csucsfogyasz-
tás idején is eljuttatja a vizet az emeltes lakóházak leg-
felsőbb szintjére. /mti/

--

bb. 42. meghalt Lipták pál viharsarki veterán

vid fm/il cz

1970. szeptember 28.

meghalt Lipták pál a viharsarki munksmozgalom veteránja,
a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. szeptember
30-án 15 órakor kísérik utolsó útjára a békéscsabai felsővégi
temetőben.

az mszmp békéscsabai városi bizottsága./mti/

--

bb 44. a magyar tudományos akadémia elnöksége

k pv/ ol il cz

1970. szeptember 28.

a luna-16 sikeres holdutazása alkalmából táviratban üdvözölte
a szovjetunió tudományos akadémiajának elnökségét./mti/

--

- 37 -

15.50/il

Mf 1530

bb 47. az új kollektív szerződések elkészítéséről és a törzsgárda-szabályzat kialakításáról tárgyalt a szot elnöksége

t sb/gk kcs-cz

1970. szeptember 28.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége hétfőn a szot székházában ülést tartott. többek között megvitatta az új kollektív szerződésről készített rendelet- és irányelv-tervezetet. az 1969-70. évekre szóló kollektív szerződések hatálya usanis ez év végén lejár. ezért a jelenlegieknél hosszabb távra szóló kollektív szerződést kell kötni legkésőbb 1971. június 1-ig. a rövidesen megjelenő új munkügyi miniszteri rendelet előírja majd az új kollektív szerződések elkészítésének határidejét és meghatározza a szerződések felülvizsgálásának módját. az ülésen a szot elnöksége állást foglalt abban, hogy ne határozatlan időre, hanem alapvetően öt évre szóló kollektív szerződést kössenek a vállalatok. lehetővé kell tenni azonban, hogy ne csak öt, hanem egy naptári évre vagy az öt éven belül több évre érvényes kollektív szerződést kössenek. végeredményben az új kollektív szerződés minimálisan egy, maximálisan öt évre szóljon. a több éves kollektív szerződést minden évben felül kell vizsgálni, legkésőbb június 1-ig. hiszen a bérszabályozásban és a részesedés felosztásában gyakori a változás. természetesen a szerződés többi pontját is ellenőrizni kell. ha viszont a jogszabályokban történik valamilyen változás, akkor nem szabad egy évig várni, hanem azonnal intézkedni kell és érvényesíteni a szerződésben az új jogszabályt.

új vonása a rendeletnek, hogy mind a vállalat igazgatója, mind a szakszervezeti bizottság - ha szükségesnek tartja - legkésőbb november 1-ig a naptári év végére írásban felmondhatja a kollektív szerződést. fontos előírás az is, hogy a vállalat igazgatója minden év elején köteles írásban részletesen beszámolni a kollektív szerződés előző évi végrehajtásáról. ezt a beszámolót a szakszervezetnek erre vonatkozó határozatával együtt pedig a dolgozók elé kell terjeszteni megvitatásra, mégpedig március 31-ig, hogy az észrevételeket és javaslatokat felhasználhassák a kollektív szerződés átdolgozásánál. az elnökségi ülésen részletesen megvizsgálták a szot-nüm közös irányelv-tervezetét, amely arról igazítja el a vállalatokat, hogy részleteiben hogyan kell értelmezni és végrehajtani a kollektív szerződésre vonatkozó új rendelkezéseket. az elnökség intézkedett arról, hogy a rendelet és az irányelv megfelelő példányszámban eljusson majd valamennyi szakszervezeti szervhez és vállalathoz.

/folyt.köv./

15.30/kcs

-38-

NF 1620

bb 47./az új kollektív...1.folyt.// kcs

az ülésen megvitatták a törzsgárda tagjainak fokozottabb megbecsülésére kidolgozott szot-elnökségi irányelv-tervezetet. az irányítás és a gazdálkodás módszereiben időközben történt változások következtében ugyanis az 1961 áprilisában kiadott irányelvek már részben elavultak és nem tükrözik az új követelményeknek megfelelő igényeket. gondos előkészítő munka alapján először ez év áprilisában készült el az első irányelvjavaslat, majd országos vita után most került az elnökség elé az új tervezet. ez már a törzsgárda-mozgalomban felmerülő minden kérdésre igyekszik választ adni. az igényeknek megfelelően szigorítja a törzsgárda-tagság feltételeit. hangsúlyozza, hogy nem elegendő csak a vállalatnál eltöltött munkaviszony idejét számításba venni, hanem teljesíteni kell más fontos feltételeket is. a törzsgárdának csak az a vállalatnál hosszabb ideje dolgozó személy lehet tagja, aki a termelő munkából, a közös feladatok megoldásából is példásan veszi ki részét és fegyelmezett, példamutató magatartást tanúsít. az új irányelvek bővítik a törzsgárda-tagok erkölcsi és anyagi megbecsülésének lehetőségeit is. állást foglal az áthelyezett dolgozók törzsgárda-tagsági kérdéseiben is. az a dolgozó ugyanis, aki áthelyezéssel került a vállalathoz, nem lehet ugyanolyan jogú törzsgárda-tag, mint az a munkás, aki már régóta ott dolgozik. az olyan áthelyezés, amely kizárólag vagy jórészt csak a dolgozó érdekeit szolgálta és kezdeményezésére jött létre - nem indokolja a kedvezményes elbírálást. sok esetben azonban vétlen az áthelyezett dolgozó, mert régebbi munkahelyének megszűnése vagy átszervezése miatt, vagy népgazdasági érdekből került jelenlegi munkahelyére. ebben az esetben tehát az áthelyezést megelőző munkaviszonyt is indokolt beszámítani a törzsgárda-tagsági felvételnél. a dolgozónak kell azonban igazolni, bizonyítani, hogy áthelyezése népgazdasági érdekből történt. a gazdasági vezető és az illetékes szakszervezeti szerv esetenként bírálja el, hogy az érintett dolgozónak az áthelyezést megelőző munkaviszonya figyelembe vehető-e.

a tervezetet elfogadta a szot elnöksége, s így a hamarosan megjelenő új irányelvek alapján sor kerülhet az új törzsgárda-szabályzat kialakítására. a szakszervezeti szervek a gazdasági vezetőkkel együtt ebben a szabályzatban határozzák meg a törzsgárda-tagság feltételeit, a törzsgárda-tagok kötelelességeit, az erkölcsi megbecsülés formáit és eszközeit. a törzsgárda-szabályzat azonban társadalmi jellegű szabály, tehát jogi kötelezettséget nem tartalmazhat. ezeket a jogi intézkedéseket, előírásokat a kollektív szerződésben kell rendezni. így kívánatos, hogy a törzsgárda-szabályzathoz mellékletként csatolják a kollektív szerződést és más szabályzatokból azokat a rendelkezéseket, amelyek a törzsgárda-tagok anyagi és erkölcsi megbecsülésével kapcsolatos juttatásokat, jogokat, kedvezményeket határozzák meg.

/folyt.köv./
15.35/kcs

-39-

NF 1620

az elnökség megtárgyalta az ujitómozgalom helyzetéről készített jelentést. az országos statisztikai adatok szerint a benyújtott ujitási javaslatok száma a gazdasági reform első évében 50 százalékkal csökkent, s ha kismértékben is, de tovább folytatódott a csökkenés 1969-ben. a reform óta ugyanis ujitásként csak műszaki és üzemszervezési jellegű javaslatokat fogadtak el, tehát kizárták a spekulatív jellegű adminisztratív javaslatokat. ugyanakkor megszüntették az ujitások ingyenes és kötelező tapasztalatcsere-átadásának rendszerét, amellyel évente mintegy 30 ezerrel csökkent a benyújtott ujitások száma. a vállalatok azonban maguk is kevesebbet foglalkoztak az ujitómozgalommal, mert az új közgazdasági szabályozók lehetőséget nyújtottak arra, hogy egyéb módon is növeljék a részesedési alapot. ezenkívül az új mechanizmussal kapcsolatos rendelkezések tömegének megismerése, feldolgozása a vállalati vezetőknek ugyszólván minden idejét lefoglalta és csak nagy késéssel tudtak hozzáfogni az ujitási mozgalom ügyeinek megvizsgálásához. nemcsak a javaslatok, hanem a hasznosított ujitások száma és a kifizetett ujitási díjak aránya is csökkent. összesen 126vállalatnál készült vizsgálat alapján készült a jelentés, amely szerint a díjazásra rendelkezésre álló évi 20,5 millió forintból 1968-ban csak 10,5, 1969-ben 13,7 millió forintot használtak fel a vállalatok a díjazásra. továbbra sem megfelelő a beruházás költségeinek megtakarítását, a beruházás hatékonyságának növelését eredményező ujitások anyagi elismerése. ebben a kérdésben megnyugtató kormányzati intézkedésre lesz szükség.

a vita alapján a szot elnöksége felhívással fordult a szakmai szakszervezetek megyei tanácsaihoz, vezető testületeihez, hogy tüzzék napirendre az ujitómozgalom helyzetének megvitatását és folyamatosan ellenőrizzék, segítsék a vállalati szakszervezeti szerveket az ujitómozgalom fejlesztésében. az ülésen elfogadták az országos találmányi hivatal elnökének és a szot elnökségének az 1971-1975- évekre érvényes vállalati ujitási szabályzatok kidolgozásához készített irányelveket. a korábbi kormányrendeletnek megfelelően az új kollektív szerződések melléklete lesz a vállalati ujitási szabályzat.

a szot elnöksége határozatot hozott a szakszervezeti csoportok és bizalmiak munkájának továbbfejlesztésére és irányelveket adott ki a vállalati szakszervezeti szervek döntési jogkörébe tartozó alapok felhasználásáról.

/folyt.köv./

15.45/kcs

-40-

MF 16²⁵

az ülésen megtárgyalták a bérből és fizetésből élők ez év első héthavi jövedelmének és foglalkoztatásának alakulásáról, az áruellátásról, a minőségről és a fogyasztói ár-szintvonalról készített tájékoztatót. eszerint a lakosság főbb forrásokból származó készpénzbevétele ebben a hét hónapban 8 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának szintjét. a foglalkoztatottak száma lényegében nem változott. az év első felében az állami iparban csupán 0,5 százalékkal, a szocialista iparban 1,3 százalékkal dolgoztak többen, mint egy évvel korábban. a bányászatban, a kohászatban, az építőanyagiparban és még néhány iparágban azonban kevesebb volt a foglalkoztatottak száma.

a lakosság áruellátásának színvonala ez év első hét hónapjában javulást mutat. emelkedtek ugyanis a kereskedelmi vállalatok készletei. július végén több mint 22 százalékkal nagyobb készlettel rendelkeztek, mint 1969 azonos időszakában. élelmiszerekből általában kielégítő volt az ellátás, bár egyes cikkekből - nyersrus, idei termésű zöldség - időnként és helyenként hiány volt. a kereskedelemben már érvényesült az a törekvés, amely szerint az olcsóbb cikkekből fokozni kell a kínálatot. ezért már általában megfelelőbb volt az ellátás az olcsóbb háziipari termékekből - párizsiból, krinolínból, vörös kolbászáruból. az olcsóbb ruházati cikkekből viszont a növekedés ellenére sem volt kielégítő a kínálat. összességében mégis a korábbinál jóval nagyobb készlet és választék állt a lakosság rendelkezésére.

a vegyes iparcikkek forgalma nőtt a legnagyobb arányban. az élelmiszer keresletet általában javuló színvonalú kínálattal elégítette ki a kereskedelem. így vasműszaki termékekben, bútorkokban, valamint apró cikkekben megszűnt vagy enyhült a hiány. háztartási gépekből és kétkerekű járművekből azonban jóval többet vásárolna a lakosság, ha megfelelő készlet állna a kereskedelem rendelkezésére. az ismert árvízjárok miatt a korábbinál nagyobb hiány keletkezett különféle építőanyagokból. a kiskereskedelmi, a piaci és a szolgáltatói ár-szintvonal együttes hatását kifejező országos fogyasztói árindex ez év első felében 1 százalékkal volt magasabb, mint 1969 első hat hónapjában. többek között az élelmiszerek és élvezeti cikkek bolti ára 0,4 százalékkal csökkent. egyes ruházati cikkeknel - harisnyanadrág, női pumps cipő, függöny, ing stb.- általában 4-15 százalékkal csökkent a termék ára, de ez a mérséklődés csak kevéssé ellensúlyozta a ruházati árak általános emelkedését, amely két és fél százalékos volt./mti/

15.50/kcs

-41-

MF 16²⁵

bb 48. robin hood a színpadon

t gy/mné bh -cz

1970. szeptember 28.

a bartók gyermekszínház társulata hétfőn délután tartotta idei második premierjét az operett színházban. a 10-14 éves közönséggel zsufolásig megtelt nézőtér nagy tapssal jutalmazta, a középkori anglia legendás alakjának kalandjait idéző robin hood című darabot.

a kétrészes romantikus játékot lovászi róbert és róna tiber szövege alapján kerényi imre állította színpadra. a darab zenéjét aldobolyi nagy györgy írta. a címszerepben kovács istván mutatkozott be. főbb szereplők még: almási éva, hadics lászló, káldi nóra, kertész péter, juhász jácint. a jelmezeket miatkovszkij erzsébet tervezte./mti/

-. -

bb 49. konferencia az iparjogvédelemről

t sz/mm bh -cz

1970. szeptember 28.

a duna intercontinental szállóban három napon át magyar és külföldi ipari szakemberek és jogászok tanácskoznak az iparjogvédelemről. az iparjogvédelem és az iparfejlődés kölcsönhatása címmel rendezte meg első nagyszabású nemzetközi jellegű konferenciáját a magyar iparjogvédelmi egyesület és a nemzetközi iparjogvédelmi egyesület magyar csoportja. a konferencia hétfőn délután nyílt meg, s a résztvevőket vályi péter pénzügyminiszter a konferencia fővédnöke köszöntötte. ezután dr. szilberekj jeno igazságügyminiszterhelyettes, a magyar iparjogvédelmi egyesület elnöke mondott megnyitó beszédet.

- hazánkban az utóbbi években előkészített és bevezetett gazdaságirányítási reform során új jelentőséget nyert az ipari tulajdon oltalma - mondotta. az utóbbi két évben parlamentünk 50-80 éves törvényeket helyezett hatályon kívül és fogadott el a mai feladatok szellemének megfelelő és perspektívát biztosító új törvényeket. /folyt. köv./

- 42 -

15.50 bh

NA 16³⁰

bb 49. /konferencia ... folyt./ bh

új szabadalmi-, védjegy- és szerzői jog törvény lépett életbe. e törvények a nemzeti jogszabályokat nemzetközi kötelezettségeinkkel összhangban rögzítik, s ez azért is jelentős, mert hazánk 1970-ben csatlakozott az iparjogvédelmi uniós egyezmény stockholmi szövegéhez és a szellemi tulajdon világszervezetére vonatkozó egyezményhez. az elméleti kérdések mellett főként gyakorlati vonatkozású problémát kívánunk a konferencián vitára bocsátani. számos fontos téma közül külön kiemelném azokat, amelyek az egyre szélesedő nemzetközi műszaki-gazdasági kooperáció további fejlődésének elősegítését szolgálják.

a konferencián 200 hazai szakemberen kívül 30 országból 300 külföldi vesz részt. a konferencia három munkanapján 13 előadás hangzik el, amelyek fő témái az iparjogvédelem szerepe az egyes országok gazdasági fejlődésében, a nemzetközi licenc-kereskedelem, valamint az iparjogvédelem hatása az egyes iparágak fejlődésére. ez utóbbi témakör a leggyorsabban fejlődő iparágak közül a vegyipar, a híradástechnika és a számítástechnika fejlődésével, illetve az ott felmerülő iparjogvédelmi kérdésekkel foglalkozik, tekintettel arra, hogy e három iparágban jelentkezik a legtöbb szabadalom. az előadások után öt szekcióban folynak majd a viták, részben az előadások kapcsán felmerülő, részben pedig a résztvevőktől már korábban megjelölt más témákról. /mti/

-. -

bb 50. kihirdették az épületgépész diplomadíj-pályázat eredményeit

k sb/pv bh -cz

1970. szeptember 28.

az építőipari tudományos egyesület nyilvánosságra hozta épületgépész diplomadíj-pályázat eredményét. első díjat nyert ibrányi zsolt -nak a gáztüzelésű cserépkályha vizsgálatáról készített diplomaterve. második díjat dezső györgy és h. diószegi györgyi, s harmadik díjat kapott bellágh györgy, déri tamás és balázs lóránt megosztva, valamint tóth páál dénes. a nyerteseknek dr. gabos györgy, az egyesület főtitkára adta át a díjakat./mti/

-. -

- 43 -

15.55 bh

NA 16³⁰

bb 51. rendőrségi hírek

tr/um cz

1970. szeptember 28.

augusztus 29-én 0 óra 20 perckor budapestben a ii. kerület dimitrov utca 71. számú ház előtti járdán egy eszméletlenül fekvő férfit pillantott meg a nagyréti utrók kikanyarodó warszawa személygépkocsi vezetője. megállt az autóval és utasa, valamint az eszméletlen ember feleségének segítségével a dimitrov utca 53. szám alatti lakására szállította az újult férfit. a ii. kerületi rendőrkapitányság kéri a segítséget nyújtó gépkocsivezetőt és utasát, hogy a körülmények tisztázása céljából jelentkezzenek személyesen, budapest ii. kerület romer flóris utca 6. fszt. 9 alatt, vagy telefonon a 150-270 164-es mellékállomáson.

x x x

pestlőrincen a marx károly ut 46 szám alatti lakása konyhájában holtan találták palócz máténé 40 éves bkv dolgozót. a rendőri bizottság megállapította, hogy a lakásban egyedül tartózkodó asszony feltehetően rosszullét következtében a tűzhelyre esett és olyan súlyos égési sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt./mti/

bb 52. új francia terjedelmesítő berendezés a nyergesújfali magyar viscosagyárban

vid/kz/um cz

1970. szeptember 28.

hétfőn újabb terjedelmesítő géppel kezdték meg az üzemszerű termelést a nyergesújfali magyar viscosagyárban. a francia gyártmányú berendezés megvásárlása részét képezi annak a nagyszabású fejlesztési programnak, amellyel a hazai vegyszár gyártás központja a feldolgozó ipar fokozódó igényeire reagált. sorrendben ez már a harmadik terjedelmesítő gép, s az év végéig még egyet üzembehelyeznek. az új gépekkel évi 400 tonna danamid-selyem-szálat tudnak majd terjedelmesíteni. az idén 20 millió forintot fordítottak fejlesztési alapjukból ezekre a berendezésekre.

a terjedelmesített szál rugalmas, sokféle célra használja a a kötszővő-és hurkoló ipar, többek között a női szetteket, harisnyanadrágokat is ebből készítik. magyarországon eddig csak a duna selyemgyár foglalkozott terjedelmesítéssel. évi 1000 tonnás kapacitása azonban nem tudja az igényeket kielégíteni. a nyergesújfali gyártól máris 6 vállalat rendelt terjedelmesített szálát. ezért úgy tervezik, hosszú lejáratu hitellel újabb 800 tonna danamid-selyem-szál terjedelmesítésére rendezkednek be./mti/

16.15/um

- 44 -

MA 16²⁵

bb 24. megkezdte munkáját az 5. nevelésügyi kongresszus 4. folyt.

t tf/mm bh cz

1970. szeptember 28.

szünet után megkezdődtek a felszólalások.

elsőként erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke szólalt fel. elmondotta: az eredményes oktató és nevelő munka érdekében szükség van arra, hogy hosszabb távra számításba vegyék a társadalom fejlődésének előre várható, illetve látható alakulását, s az oktatás és a nevelés céljait, tartalmát is ilyenformán szabják meg. a szocialista társadalom mind nagyobb igényt támaszt tagjaival szemben, nek folytán pedig a társadalom tagjainak is növekvő igényei vannak az oktatás-nevelés iránt. ma már a szaktudás, a korszerű szakképzettség mellett mindinkább szükség van más emberi értékek kifejlesztésére: világnézeti műveltségre, készségre az ideális életvitelhez.

erre kell megtanítanunk az ifjúságot. - hangsúlyozta - a gyorsuló tudományos és technikai fejlődés nem szabad, hogy csakis ijesztően felhalmozódó új és új ismeretanyagot jelentsen az ifjúság számára, s az azt eredményezze, hogy a tanuláson kívül az egyéni kezdeményezésekre, az önképzésre, az önálló munkára ne jusson idő. lehetővé kell tennünk az alkotókészség szabad szárnyalását, mert ez adhat tartalmat a nagyobb emberi megbecsülésnek, s az életkörülményeket is úgy kell formálnunk, hogy minél több ember jó kedvvel, üdítő lendülettel dolgozzon. nyomatékkal aláhuzta erdey-gruz tiber, hogy az ifjúságot ma úgy kell nevelni: holnap is helyt tudjanak állni a fiatalok, a holnap felnőttei ismeretanyagukkal, illetőleg alkalmazkodni tudjanak majd a várhatóan tovább fejlődő, változó életviszonyokhoz; s ez az alkalmazkodás a további tanulást, a művelődést, az önképzést jelentse, a szellemi mozgékonyt az eredményezze.

kovács pál vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes arról beszélt, hogy sajátos eszközeivel a néphadsereg is fontos tényezője a nevelésnek, a szocialista emberformálásnak, a tapasztalatok azt mutatják, hogy a sorköteles fiatalok amikor bevonulnak, a polgári életben folyó oktatás és nevelőmunka nyomán mindinkább rendelkeznek olyan tulajdonságokkal, hogy elsajátíthassák a haza fegyveres védelméhez szükséges ismereteket, művelt, széles látókörű, a technikai ismeretekben a kor követelményeinek megfelelően jártas, politikailag hozzáértő, erkölcsileg és jellemiben szilárd, más népeket megbecsülő, az emberiség ellenségeit a szocialista humanizmus szellemében gyűlölni tudó, edzett, egészséges fiatalokat nevelünk a hadseregben. és hogy ezek a fiatalok áldozatot is tudnak vállalni, azt beszédesen példázta most az árvíz idején és a veszély után megindult helyreállításban való hősiességi részvételük.
/folyt. köv./

16.15 bh

- 45 -

MA 16²⁵

bb 24. /megkezdte munkáját... 5. folyt./ bh

szabó józsef, a magyar pedagógiai társaság alelnöke arról tájékoztatta a kongresszus résztvevőit, hogy a két évvel ezelőtti alakult testület munkáját eddig tulnyomó hányadban a mostari országos nevelésügyi tanácskozás előkészítése jelentette. valamennyi, a nevelésügyi kapcsolatos kérdés gonozója és felelőse ez a társaság, s célja, hogy a szocialista nevelés ügyét, a neveléstudomány fejlődését előre vigye, a tudományos fejlődés eredményeit segítsen közkinccsá tenni, növelni az iskola és a társadalom nevelőtevékenységének tudatosságát, hatékonyságát.

dr. horváth istván, a kisz központi bizottságának első titkára aláhozta: az ifjúság nevelése az egész társadalom érdeke és feladata. az mszmp központi bizottságának ifjúságpolitikai határozata nyomán most különösen a társadalom figyelmének középpontjába került az ifjúság ügye. a kisz-aktivisták tízezrei tudják és vallják: a társadalom igényeinek, korunknak megfelelő embereszmény megvalósítása csakis valamennyi társadalmi tényező együttes munkájával, közös erőfeszítésével oldható meg. a családnak, az iskolának, a munkahelynek, a sport- és kulturális szervezeteknek és intézményeknek, a szakszervezeteknek, a tömegkommunikációs fórumoknak egyformán kell szerepet vállalniuk a holnap nemzedékének neveléséből. beszélt arról is, hogy a sokrétű munkából a kisz sokféleképpen veszi ki részét, ám tevékenységében még akad javítani való. például még nem megfelelő az ifjúsági mozgalomnak a családokhoz fűződő kapcsolata, pedig az ifjúsági szervezetek sokat tehetnének azért, hogy a szülőkkel megismertessék gyermekeiknek a családi otthonon kívüli életét. a szocialista iskolát politikizáló iskolának mondta dr. horváth istván, s hozzátette, hogy az uttörő és ifjúsági szervezet a politikai nevelés, az ifjúsági érdekvédelem fontos letéteményese. de ezek a feladatok speciálisak, a gyermekek, illetve az ifjúság „testére szabottak”, s elvégzésük nem arra szolgál, hogy a pedagógusok helyett, vagy ellenére hassanak az ifjúságra.

ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára a család mint nevelési tényező fontosságát hangsúlyozta. a pedagógia munkájának hatékonysága is növekszik ha olyan családokra támaszkodhat, ahol korszerű a szülők felfogása, egészséges a gondolkodásmódja. hiszen ezeket a hatásokat a gyerekek „magukkal viszik”, az iskolába. ezért a modern családdal, a korszerű neveléssel kapcsolatos ismeretanyagának az eddiginél fokozottabb mértékben bele kell kerülnie a felnőtt oktatásba, a közművelődést segítő intézmények, szervezetek programjába.
/folyt. köv./

- 46 -

15.20 bh

Nr 1640

bb 24./ megkezdte munkáját... 6. folyt./ bh

varga józsef, a mtesz alelnöke az egyetemek oktató-nevelő munkáját érintve említette meg, hogy az oktatás, a nevelés és tudományos kutatás hármasságának elvét ma már senki sem vitatja, de a gyakorlatban még korántsem valósult meg. vannak akik úgy vélekednek, hogy a nevelés teljes egészében az oktatók dolga, az ellenkező felfogásuk pedig azt mondják, hogy az oktatóknak elegendő csupán a személyes példamutatással nevelniük. e szélsőséges felfogások ellenében a realitás: meg kell teremteni az oktatás és a nevelés optimális összhangját. egyelőre azonban az oktatás előadás-centrikus - egyre kevésbé alkalmas betölteni azt a küldetést, amire a technikai forradalom korában hivatott. a növekvő tananyagok a tanulást óhatatlanul kényszerre változtatják, holott a szocialista nevelőmunka célja: a tanulók a tudás örömeért gyarapítsák ismereteiket.

a plenáris tanácskozást befejezve a kongresszus résztvevői szekcióüléseken folytatták munkájukat: a gazdasági társadalmi és a tudományos-technikai fejlődésnek az oktatással való kapcsolatát, a különböző nevelési intézmények kívánatos együttműködését, a pedagógus-továbbképzést, a neveléstudomány helyzetét, valamint a közoktatási irányítást tüzték napirendre, a szekcióüléseket szerda délelőtt ismét plenáris tanácskozás követi.

x x x

a nevelésügyi kongresszus résztvevőinek táviratot küldött a magyar ensz társaság intéző bizottsága: „működésének 25. esztendejét az egyesült nemzetek szervezete nemzetközi nevelési évvé nyilvánította, s ezzel nyomatékosan kifejezésre juttatta, mennyire fontosnak tartja a nevelés ügyét az emberiség jelen és jövő boldogulása szempontjából. a világszervezet jól látja: törekvéseinek megvalósításánál aligha számíthat odaadóbb segítségre, mint a világ nevelőinek támogatására, mert az ensz alapvető célja, hogy a békéért, a haladásért, a nemzetközi megértésért munkálkodjék, és ilyen célok érdekében folyik a jó értelemben vett nevelés is. igaz elismerés illeti meg a magyar nevelők negyedszázada végzett munkáját, a szocialista magyarország nevelési és oktatási eredményeit. a nemzetközi elismerés jele, hogy az ensz egyre gyakrabban fordul hazánkhoz, a magyar nevelés művelőihez, ha a pedagógia egyes jelenkori problémáinak megoldásán fáradozik,,.
/mti/

- 47 -

16.35 bj

Nr 1645

bb 53. dr. molnár frigyos,

gk/um cz

1970. szeptember 28.

a szövetség elnöke hétfőn londonba utazott, ahol részt vesz a szervezetek nemzetközi szövetsége fennállásának 75. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi ülésen. /mti/

--

bb 54. aragon elutazott

gk/um cz

1970. szeptember 28.

Louis aragon, a francia kommunista párt központi bizottságának tagja, aki az mszmp kb meghívására egy hetet töltött hazánkban, hétfőn elutazott Magyarországról. /mti/

--

bb 56. súlyos gyermekbalesetet okozott a szénbe keveredett bányagyutacs

vid/fm/um cz

1970. szeptember 28.

vizvári Lajos 14 éves tatabányai általános iskolai tanuló fel nem használt bányagyutacsot talált pincéjükbe a szén között. elhatározta, hogy felrobbantja és felment lakásukba egy zseblámpaelemért. az utcán találkozott három kis barátjával és őket is elhívta a tervezett robbantáshoz. utközben azonban a zsebében lévő gyutacs feltehetően érintkezésbe került az ugyancsak ott levő, már drótokkal felszerelt elemmel, és felrobbant, a légnyomás mind a négy gyermeket a földhöz vágta. vizvári Lajost súlyos, de nem életveszélyes comb sérüléssel szállították kórházba. társai kisebb felületi horzsolásokkal uszták meg a veszélyes kalandot. /mti/

--

- 48 -

16.55/um

KA 1700

bb 39. napirenden a szüret - emelik az átvételi árakat - a pincegazdaság sajtótájékoztatója

k kf/kf bh -cz

1970. szeptember 28.

az egyik legfontosabb őszi mezőgazdasági munkáról, a szüretéről, a szőlő, a must és a bor átvételének, tárolásának és forgalmazásának időszerű kérdéseiről, valamint az átvételi árrendszer módosításáról beszélt hétfői sajtótájékoztatóján mihalusz Ferenc, a magyar állami pincegazdaság vezérigazgatója.

a termeléssel kapcsolatban elmondotta, hogy a szőlők az idén jótelenek, a kedvezőtlen időjárási viszonyok azonban erősen csökkentették a jónak indult termés hozamokat. számos borvidéken, néhány szőlőfajtnál nagymértékű rothadás lépett fel, ez a folyamat azonban szerencsére az utóbbi hetekben csökkent, az erős éjjeli lehülések következtében a minőség számottevő javulása, a cukorfok növekedése nem várható. a jelenlegi helyzet szerint a becslések alapján a sokévi átlagot tekintve közepes, előreláthatólag 4.6 millió hektoliteres, bortermésre lehet számítani, ez azonban jóval alatta marad a tavalyinak. a termelők abbéli reménykedését, hogy a napos idő javít valamit a szőlőn, mutatja: a szüret csak szórványosan, a korai fajtákkal indult meg. a múlt évben ilyenkor már mintegy 130 000 hektoliternyi mustot, bort vett át a pincegazdaság, az idén mindössze 14 000 hektolitert.

a pincegazdaság üzemei felkészülten várják az új termést. kijavították a mintegy 2 millió mázsa szőlő feldolgozására alkalmas prés-gép-parkjukat, rendbehozták 2.6 millió hektoliternyi tároló területet, csaknem 150 millió forintot költöttek a szürettel kapcsolatos műszaki fejlesztésre, felkészülésre. a gépvezetők utasításba adták ki, hogy a pincészetek együttesen állapodjanak meg a termelőkkel a szüret kezdetében, a szőlő, a must, a bor átvétel ütemében, s ahol erre szükség van díjmentesen kölcsönözött szállító edényekkel segítsék a termelőket a gyors betakarításban, szállításban. lehetővé teszik a termelők számára az idén is a bértárolást, s a bértárolást a más üzemeiben.

a pincegazdaság várhatóan 1.5-1.6 millió hektoliter bort, mustot, illetve ehhez szükséges szőlőt vásárol fel. mivel az idei termés - különösen az alföldi borvidékeken - alatta marad a várakozásnak, a pincegazdaság a szabad árforma lehetőségeivel élve növeli a felvásárlási árakat, elsősorban az alacsonyabb minőséget adó fajtáknál. ismeretes, hogy a tavaly éppen ezeknek a szőlőknek, boroknak az átvételi árát csökkentették. /folyt.köv./

- 49 -

16.50 bh

KA 1705

bb 39./ napirenden... 1. folyt./ bh

most a ii. árkategóriába tartozó területeken, illetve szőlőfajtáknál mintegy 6 százalékkal, a iii. csoportba tartozóknál pedig ¹⁴⁻¹⁵ százalékkal magasabban állapították meg az „ajánlati” irányárakat, amelyeket a pincegazdaság helyi üzemei és a termelők együttesen véglegesítettek. az alapár tervezett növelése az állami pincegazdaságnak mintegy 93 millió forint többletköltséget jelent, s ennek ellentételét az üzemeknek kell megtalálniuk. azzal lehet számolni, hogy - természetesen az alacsonyabb minőségű boroknál - az összeg 40-50 százalékat a fogyasztói árban érvényesítik.

a felvásárló pincészeteknél kifüggesztik az ajánlati árakat tartalmazó árjegyzéket. a pincegazdaság ezenkívül változatlanul magasabb árat ad a szerződő, főleg a többévre szerződött mezőgazdasági nagyüzemeknek. a most megemelt felvásárlási árat azok is megkapják, akik a szőlőt, a mustot korábban - a megváltozott árak meghirdetése előtt - adták át a pincegazdaságnak.
/mit/

..

bb 55. ünnepségek a fegyveres erők napja tiszteletére

vid fm bh -cz

1970. szeptember 28.

hétfőn országsszerte ünnepi megemlékezéseket tartottak a fegyveres erők napja tiszteletére.

budapesten, a városházán sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtóbizottságának elnöke baráti találkozón látta vendégül a fegyveres erők budapesti parancsnokait.

dunaujvárosban, békéscsabán, kaposvárton, nyíregyházán, salgótarjánban és rétságon nagygyűléseken, baráti találkozón emlékeztek meg a magyar fegyveres erők ünnepéről.

ugyancsak hétfőn miskolcon polgári védelmi kiállítás nyílt a fegyveres erők napja alkalmából./mti/

..

- 50 -

16.55 bh

MF 1710

bb 57. a salgótarjáni városi tanács vb ülése

vid fm bh -cz

1970. szeptember 28.

a salgótarjáni városi tanács végrehajtó bizottsága hétfőn a lampart zim salgótarjáni gyárának üzem- és településegészségügyi helyzetéről tárgyalt. ezzel a témával három- és fél évvel ezelőtt a testület már foglalkozott. most a gyár művelődési otthonában, helyszíni ülésen vizsgálta felül, hogy az eltelt időszak folyamán mit tettek a gyár és a zim-vezérigazgatóság vezetői az akkor feltárt súlyos helyzet enyhítéséért, mi történt az annakidején hozott vb-határozatok végrehajtása érdekében? mind a tanács egészségügyi csoportvezetőjének, mind a gyár igazgatójának a végrehajtó bizottság elé terjesztett jelentése arról adott számot, hogy a hetvenöt éves salgótarjáni tüzhelygyár, a város egykor leegészségtelenebb, legzsúfoltabb, legkorszerűtlenebb nagyüzeme ma már salgótarján legdinamikusabban fejlődő, korszerűsödő gyára.

a két tárgyalás közti időszakban mintegy háromszázmillió forintos beruházásból megépült az ország legnagyobb gázkészülékgyára, mellette korszerű öltözőt, fürdőt, üzemi konyhát, éttermet létesítettek. további javulást ígér a rekonstrukció folytatásaként megépülő új központi lakatosműhely és kulcsöntőde. a rekonstrukció és más munkavédelmi, egészségügyi intézkedések eredményeként a gyárban csökkent a balesetek száma, a korábinál lényegesen kevesebb a gümőkóros-, a szem-, és a bőrmegbetegedések száma. az üzemi balesetek száma három év alatt csaknem felére csökkent. az üzemegeészségügy további javulása várható attól, hogy a közelmúltban önálló, függetlenített üzemorvost alkalmaztak. folyamatban van az öntvénytisztító üzemben két lengyel gyártmányú öntvénytisztító berendezés felszerelése, a nikkelezk üzemben pedig automatizálják a technológiát; mindkét műszaki fejlesztési intézkedés a termelékenység emelkedésével együtt egészségesebb munkakörülményeket is teremt a dolgozók számára. nagy gond a dolgozók lakásproblémáinak megoldása. a gyárkolóniában csaknem egyidős az üzemmel, lakói évről évre kedvezőtlenebb viszonyok között élnek. a végrehajtó bizottság ülésén bejelentették: a zim vezérigazgatóság a fejlesztési alapból ötmillió forintot irányoz elő a kolónia felszámolására, illetve új, egészséges lakások építésére és ehhez ugyanennyivel a városi tanács is hozzájárul.
/mti/

..

- 51 -

17.05 bh

MF 1715

bb 61./ a termelőszövetkezetek... folyt./ bh

nincs mindenütt legeltetés, s gondot jelent a tej értékesítése is. az átalakult falu modern házaiba már nem „tervezik be”, a szarvasmarhaistállót, csak a sertés- és a baromfiólakat. a sertésenyésztési kedv fellendült. nagy sikere volt a különböző kihelyezési akcióknak, s a neb megállapítása szerint ezeket tovább kell szélesíteni.

a háztáji zöldség- és gyümölcsstermelés a megyében nem jelentős. a népi ellenőrök megállapítása szerint elsősorban saját szükségletre termelnek a háztáji gazdaságok, de a termés egy részét a helyi áfészek útján, vagy a környező piacokon is értékesítik. aháztáji zöldségfélék termelésére nagy szüksége van a megyének, különösen a nem gépesíthető fajták termelésére. a szőlők és gyümölcsösök a háztáji gazdaságok zömében kiöregedett, elhanyagolt állapotban vannak. a háztáji gazdaságok termelését növelni, ha több, olcsó, jól használható kisgépet, például kistraktort vásárolhatnának a gazdák.

az énkét részvevői a vizsgálati jelentést elfogadták./mti/

--

bb 62. munkásör-gyűlés a mom-ban

i tf/tr bh la

1970. szeptember 28.

a fegyveres erők napja alkalmából hétfőn ünnepségen köszöntötték a magyar optikai művekben a gyár és a xii. kerület munkásöreit. papp árpád, az mszmp központi bizottságának tagja, a munkásörtség ~~parancsnoka~~ parancsnoka kitüntetésekkel adta át a leg-eredményesebb munkát végző munkásörparancsnokoknak, a társifegyveres testület tisztjeinek, párt- és gazdasági vezetőknek. munkásörgyűléssel, majd kulturális műsorral zárul az ünnepség.

/mti/

--

bb 63. tragikus körülmények között meghalt

t tf/tr bh la

1970. szeptember 28.

kelemen lászlóné hadabás ella, a veres pálné gimnázium igazgatója, az oktatásiügy kiváló dolgozója. 46 esztendő volt, 1948 óta vett részt a munkásmozgalomban. kelemen lászlóné temetéséről később intézkednek.

az mszmp v. kerületi bizottsága

/mti/

--

- 54 -

18.00 bh

18.10

bb 64. e m b a r g ó : 19 óráig!

magyar-angol konzuli egyezmény

gk bh la

1970. szeptember 28.

magyar-angol konzuli egyezményt parafált hétfőn a külügy-minisztériumban dr. ustor endre nagykövet és a.a. russell, a brit külügyi hivatal tanácsosa. az eseménynél megjelent marjai józsef miniszterhelyettes, d.s.l. dodson, nagy-britannia és észak-írország egyesült királyság budapesti nagykövete, valamint a külügyminisztérium és az angol nagykövetség több munkatársa./mti/

--

bb 65. hangverseny a sárospataki rákóczi-vár lovagtermében

vid fm bh la

1970. szeptember 28.

hétfőn este ünnepséget tartottak sárospatakon. a bodrog partján álló rákóczi-vár vöröstoronyának lovagtermében dr. fülep ferenc, a magyar nemzeti muzeum főigazgatója megnyitotta az idei muzeumi hónap zempléni kulturális eseményeit. az ünnepségen a nyíregyházi pedagógus énekkar adott hangversenyt./mti/

--

bb 66. a collegium musicum záróhangversenye miskolcon

vid fm bh la

1970. szeptember 28.

hétfőn tartották miskolcon, az avasi református templomban a collegium musicum záróhangversenyét. gergely ferenc orgonaművész, valamint lászló margit és réti józsef, a budapesti állami operaház énekesei bach és handel-műveket adták elő./mti/

--

- 55 -

18.05 bh

18.15

bb 67. időjárásjelentés

pv/um la

1970. szeptember 28.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 28-án,
hétfőn este:

hüvös nappal.

várható időjárás kedd estig:

kevés felhő, eső nem lesz. mérsékelt, időnként élénk
északi-északkeleti szél. hüvös nappal.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 12-16 fok
között. /mti/

-. -

bb 68. bartók bélára emlékeztek kecskeméten

vid/fm/um la

1970. szeptember 28.

kecskeméten megkezdődtek a bartók béla halálának 25. évfor-
dulója alkalmából rendezett emlékünnepek. hétfőn megko-
szorították bartók emléktábláját a rákóczi ut 3. számú házon,
amelynek falai között a zeneszerző 1913. februárjában hang-
versenyt adott. a városi művelődési központban megtartott
emlékműsorban a commedia pantomim együttes előadta „a csodá-
latos mandarin,, -t. /mti/

-. -

bb 69. a komszomol

um la

1970. szeptember 28.

3. kongresszusának 50. évfordulója alkalmából a kisz központi
bizottsága levélben köszöntötte a lenini komszomolt. /mti/

-. -

- 56 -

19.45/um

M 1950

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 24. sz. hírünk: / megkezdte ... 5. folyt./ 1.
tek. 1. sorában a név helyesen:

dr. s z a r k a józsef

/mti

-. -

ápb 70.
mániából

hazaérkezett a magyar igazságügyi küldöttség ro-

1970. szeptember 28.

l bc/mné szb la

dr. markója Imréné, az igazságügyminiszter első helyet-
tesének vezetésével Romániában járt igazságügyi küldöttség hét-
főn hazaérkezett Budapestre. /mti/

- v é g e -

22.10/szb

-57-

6 22²⁰

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 158-490, 350-690

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. szeptember 29.

bb 1. partra kerültek a balatoni vitorlások

vid ká bh -cz

1970. szeptember 29.

a baaton parton a hajósok, vitorlázók szárazra tették a még vizen levő utolsó vitorlásokat is. darukkal, vagy sólyakocsikkal emelték ki a vízből a járműveket, majd fedett tárolók alá vontatták az árbócuktól megfosztott hajótesteket. a motorcsónakokat szintén a jégtől védett helyeken gyűjtötték össze. felszedték a strandok lépcsőit, stégjait és végleg eltávolították a napozókat is. a szot sétahajók egy része még a vizen maradt, s a horgászladikokat, csónakokat sem vontatták még szárazra. zek jó szolgálatot tesznek a kedvező időjárású őszi horgász szezonban./mti/

-.-

bb 2. kisipari szövetkezetek - vezetőségválasztás előtt

t ol/tné sl bh -cz

1970. szeptember 29.

1970 december 1. és 1971 március 31. között tartják a kisipari szövetkezetek a soronkövetkező vezetőségválasztást. a lelépő vezetőségek jelentős fejlődésről adhatnak számot. az elmúlt négy év alatt a szakszervezeti dolgozók átszáma 240 ezerrel 307 ezerre emelkedett, a termelés 35 százalékkal nőtt. a szövetkezetek vagyona 3 milliárd forintból hat és félmilliárd forintra gyarapodott. míg a tagság személyi jövedelme - a munkadíj és a részesedés egy dolgozóra jutó együttes összege - 12 százalékkal növekedett. magasabb a műszaki színvonal, kulturáltabb a termelés, szervezetileg is megújultak, szocialista jellegükben erősödtek a szövetkezetek.

/folyt. köv./

- 1 -

NA